

Universul Literar

Marele meeting al Ligei culturale.—(Vezi explicația)

Calendar pe 1894

Ortodox

Duminecă, 15 Maii.—Cuviosul Pahomie cel Mare.

Catholic

Duminecă, 27 Maii.—Ioan P. Soarele răsare la 4.23; apune la 7.32.

SEPTĂMÂNĂ

Septămăna crizelor guvernamentale. În Serbia, se pregătesc lucruri mari. Regele Alexandru, pentru ca să facă pe placul tatălui său, a desființat constituția, punând în aplicare pe cea de la 1869, care fusese abrogată.

Lucrurile, de altfel, se fac la Belgrad fără de multă jenă.

Un manifest către iubitul popor, darea afară a miniștrilor din slujbă, și lucrul e isprăvit.

De sus, e în adevăr terminată comedia, dar jos e primejdia...

Serbiilor nu sunt oameni de un temperament potrivit, ca să înghită asemenea hapuri și e mare teamă ca să nu se producă turburări.

Una din pricinile care au îndemnat pe ténérul rege ca să facă acest pas e și faptul că prințul Karageorghievici, care și el are dreptul la tron, a început să se agite; partizanii acestui prinț nu sunt puțin numeroși în regatul vecin.

Constituția de la 1869 care a fost pusă din nou în vigoare, are, în adevăr, următoarea dispoziție privitoare la pretențiile la tron:

«În cazul când se vor stinge moștenitorii de parte bărbătească ai lui Milan, moștenirea tronului va reveni urmașilor de parte bărbătească a fetelor lui Miloș. Dacă nici ele nu vor avea moștenitori, atunci serbiilor vor alege ca domnitor pe acel serb în care vor avea mai multă încredere.

«Nici odată, însă nu poate fi ales ca prinț al Serbiei vre-unul din familia Karageorghievici, pe care a fost aruncat pentru vecinicie blestemul națiunii serbe.»

Cu blestem, fără blestem, nemulțumirile sunt foarte mari în Serbia și la întărirea lor contribuie și indemnul Rusiei.

În Ungaria, treburile,—când e vorba de crize ministeriale,—merg și mai oțova. Nici până azi, guvernul Vekerle, blamat de camera magnaților, nu s'a dat demisia.

Maș mult de cât atât, se agită ideea restrângerii privilegiilor camerei de sus și e probabil că învingător va fi tot guvernul.

La Cluj, s'a isprăvit procesul națiunii românești prin condamnarea membrilor comitetului național român.

Rechizitoriul procurorului a fost aspru; acuzații au refuzat de a se apăra.

În numele comitetului național, doctorul Rațiu a făcut o declarație solemnă, care lămurește cu totul poziția românilor în monarchia vecină.

Iată pasagiul principal din această declarație:

«Exclusivismul de rasă a declarat război de exterminare limbii și naționalității noastre.

«Nu ne mai rămăsese dar de cât această singură cale a apelului la factorul suprem al statului și la opinia publică a lumii civilizate.

«Fapt de acest act, care nu conține de cât curatul adevăr și este icoana credincioasă a suferințelor și nedreptăților seculare, ce le îndură poporul român din Transilvania și Ungaria, trebuia ca regimul ori să se desvinovățească, ori să se răzbuie.

«Desvinovățirea nu era cu putință; a ales calea războiului!»

«Ne-a împiedicat să ajungem la tron și acum ne supune judecării aceluia, contra cărora ne-am plâns.

«Ceea ce se discută aici, domnilor, este însuși existența poporului român.

«Existența unui popor nu se discută, se afirmă!»

«De aceea nu ne e în gând să venim înaintea d-voastră să dovedim, că avem dreptul la existență.

«Într-o asemenea cestiune nu ne putem apăra în fața d-voastră, nu putem de cât să acuzăm în fața lumii civilizate sistemul asupritor, care tinde să ne răpească ceea ce un popor are mai scump: legea și limba.

«De aceea nu mai suntem aici acuzați și acuzatori.»

... și în Franța.

Pentru o chestie de nimic, guvernul Casimir-Périer a căzut.

Președintele republicei a apelat la mai mulți oameni politici ca să ia cărmă statului și a întâmpinat dificultăți. Are haz! De ce nu se întempla treaba asta în țara românească? Câți miniștri ar mai răsar!

Cu Sfântul Sinod, iar criză.

Prea cuviosii arhiepiscopului s'au pus, pe semne, în grevă. Din nou nu s'a putut procedea la alegerea arhiepiscopului și episcopilor, din cauza insuficienței numărului membrilor consistoriului.

De astă dată arhiepiscopul Dosofteiu a lipsit de la adunare.

În mai multe părți din țară au căzut ploți mari. La Craiova, la Caracal, au fost inundate din cauza adunării apelor. Mai ales în împrejurimile Caracalului, recoltele au fost distruse de grindină.

Au fost și inecați.

Zdrelea dă din nou de vorbit. Nemulțumit de prima fotografie ce i s'a făcut la poliție, a vrut să se facă alta și dorința i s'a împlinit.

Lucru ciudat. Instrucția a dovedit că «teribilul» bandit n'a omorât nici o dată pe nimeni, ci că a comis numai furturi. Din bandă, ucigașii sunt Dascalu și Cimpoeru.

Despre Măruntelu nu e delicat să vorbești cu poliția.

Amintiri din copilărie

Scatiul bărbierului

Iar o amintire,—durerasă, vai!—de pe vremea pe când eram de-o schiopă, adicăteala un Tartacot, fără însă barbă d'un cot...

P'atunci eram bun prieten cu Nae, băiatul bărbierului din fața casei noastre... Eram d'o seamă cu Nae și la vârstă și la înălțime... La strengării însă, mi se pare că'l întreceam, dacă nu cum-va nu mă întrecea el pe mine...

Destul e că amândouă eram spaima mahalalei... Când eșiam noi pe stradă, apoi, vai, de câini și de pisici și mai cu seamă, vai! de picioarele trecătorilor...

Plăcerea noastră cea mai mare era să ne jucăm în pietre... Fie-care aveam câte un borcan sau două încărcate cu pietre și câte un calap sau câte o țârșie în loc de ichtu...

Cum ne vedeam în stradă, hai la joc, în mijlocul trotuarului... Jucam țigăneasca... Și când vîrșiam odată cu calapul, sfîrșiam nu numai pietrele din grămadă, dar și picioarele vre-unui trecător sau trecătoare, care se pomenia din chiar senin schiopătând d'a binele...

Dacă era trecătoare, ocarile plouati; dacă era trecător era mai rău, că după injurăturile obișnuite, dacă ne și prindeau, apoi, țineți-vă ureche și spinare c'ale voastre erau bucuriile...

Plăngeam, pe urmă, ce plăngeam, și apoi iar cu Nae la joc până seara când părinții ne stringeau de pe drumuri.

Într-o vreme m'am supărat rău pe băiatul bărbierului... Al dracului mă necăjia cu scatiul lui... Îi dase tașeu un scatiu... ș'acum par'că era Vodă, afurisitul... Nu'i mai daș de nas de loc...

Cum mă întinlia, numai de cât îl vedeai, că'mi bătea din pumnii și'mi zicea bătându-și joc de mine:

— Sic!... Sic!... că tu n'ai!... Sic!... Sic!... că tu n'ai!

Așa e, n'aveam... Și de necaz plăngeam... Plăngeam mai dihaș pentru că mi da băiatul bărbierului cu sic...

Ce de m'am mai rugat de tata să mi cumpere și mie un scatiu!... Mult, foarte mult... Dar tata, cu toate lacrimile și rugăciunile mele, n'a băgat de loc mâna în buzunar, ci mi-a tăiat vorba zicându-mi:

— Tu nu ești băiat de bărbier ca să ai scatiu!... O să ți cumpăr un canar ca la un băiat de boer ce ești!...

Canar!... Bucuria mea!... Am fugit la Nae iute și am început să'mi bat joc de el, strigând:

— Sic!... Sic!... Tata o să'mi ia canar, și tu n'o să ai, sic!... sic!...

Dar, afurisitul, în loc să se supere începu să riză și să zică cântând și jucând:

— Ce e'n mână, nu'i minciună!... Ei, crăpam de necaz și pace!... Ho-tărîi să mă răzbuie și mi-am răzbutat... Vai!...

Eu aveam intrarea fraș în prăvălia bărbierului, în puterea prieteșugului ce-aveam cu fiu-său...

Intram și eșiam ca la mine acasă... Într-o zi, pe când bărbierul, cu nevastă-sa și cu Nae erau la masă, mă furisai în bărbierie ca un rătăcitor cu gânduri urite.

Și călcând în vârful degetelor, mă îndreptai spre fundul prăvăliei, unde se afla scatiul lui Nae într-o colivie frumoasă atârnată de perete.

Gândul meu era să dau drumul scatiului. N'ajungeam însă până la colivie Mă urca pe un scaun și d'acolo pe jumătatea capacului putinei cu apă, care era în bărbierie, lângă peretele din fund...

Cu inima cât un purice și tremurând din toate mădularele, mă înălțai în vârful picioarelor și deschisei colivia.

Scatiul, spre bucuria mea, sbură; dar când să mă dau jos, nu știu,—se vede de prea mare emoție,—călcăi alături de jumătatea capacului, pe care mă aflam și căzuși cu un țipet îngrozitor în putina cu apă.

Bărbierul, nevasta, Nae, alergară speriați la țipetele mele.

Mă scoaseră din puțină și, văzând isprava ce făcusem, bărbierul mă duse peșcheș tati în halul în care mă aflam.

Ce i-a spus bărbierul nu știu; dar știu și simț par'că și acum ceea ce mi-a făcut tata.

Cum plecă bărbierul, tata mă pofti în odaie la dănsul. Poftea asta nu'mi plăcea de loc, că știam eu bine ce m'aștepta. M'ai păpasem eu păpară d'asta ș'altă dată.

Tremurând de frig și de frică, intrai în odaie, îngănând printre clănțăniturile de dinți:

— Iartă-mă, tată, că nu mai fac altă dată.

— Bine, bine, zise tata. Acum fă bunătatea de închide ușa.

Of!... Doamne începea chinul... Îngănași iar:

— Iartă-mă, că...

— Ce n'auzi! se răsti tata.

Auziam bine, dar de! Nu'mi venia la socoteală!... Mă supusei însă de frică închisei ușa trăgând zăvorul...

— Așa! Acu fă bine ș'adu scaunul de colo și'l pune colea'n mijloc.

Scaunul! știam eu pentru ce-l trebuia scaunul! și rămăsei nemișcat lângă ușa.

— Mișcă-te d'acolo! se răsti tata. Ori se vede că vrei să ți rup urechile.

M'am mișcat și i-am adus scaunul; dar cu câtă încetineală și oftături amestecate cu lacrimi, nu vă pot spune.

— Așa!... Acu adu bastonul din colț. Imi îngheță sângele în vine.

— Bas... bas...—îngănași...

— Ei, dar... Bastonul!... Hai mai iute, ce n'auzi? Bastonul!

Nu mai eram pe pământ... Plăngeam, sughităm, oftăm, călcăm în străchin, dar tot am adus bastonul.

Într-o clipă eram cu fața'n jos pe scaun...

Tata mă ținea c'o mână de ceafă și cu cea-laltă imi desfăcea pantalonășii zicend:

— Aștia mă țin parale, dragul tatei și n'am poftă să'i rup.

Apoi imi scoase și accesoriile tot cu aceleași vorbe, și când dete de piele, începu judecata și cu gura și cu bastonul...

— Să ți dea tata aci să ți vie minte la cap... zicea tătucu...

Și tata dedea și mă întreba mereu:

— Ce-ai căutat la bărbier? Ce-ai avut cu scatiul lui Nae?... M'ai te duci la bărbier?... M'ai faci ce ai făcut?...

Și eu țipam și dam din picioare, strigând într-una.

— Iartă-mă că nu mai fac... Iartă-mă că nu mai fac...

Mama, atrasă de țipetele mele, alergase la ușa și striga:

— Lasă'l, dragă, că'l omorî!...

Ce să mă lase! Că nu m'a lăsat până când n'a găsit el de cuviință...

Atunci mi-a tras accesoriile și pantalonășii la loc și m'a pus pe picioare...

Apoi, pe când eu mă scinteam de mama focului, imi porunci să duc bastonul în colț...

Și i'am dus...

— Pune scaunul la loc...

Și i'am pus...

— Acum vino de'mi spune, mai faci, ce-ai făcut?...

— Nu... Nu m'ai fac, i-am răspuns cu sughitură...

— Pupă mâna să te iert...
Și 'yo pupa!...
— Acum deschide ușa, 'm'i zise...
Am deschis-o... Și mama intră în casă desnădăjduită că i s'a prăpădit odorul. Și pe când mama întreba pe tata, care ridea, de întâmplare, eu fugii pe ușa fiindu-mă cu mâinele de părțile bastonate...

D'atunci n'am mai zis scatiu în viață și bărbierii au rămas cei mai mari dușmani ai mei.

Marion.

După patru-zece de ani

De la sărutul cel din urmă
Trecut-ai patru-zece de ani:
Te-ai îngropat atunci, iubit,
Subt umbră de platan.

De-atuncea m'am tot dus în lume
Și-abia, bătrân, am revenit.
La cimitir, găsindu'ți groapa,
În plâns am isbucnit.

Am plâns,—dar morții nu se scoală,
Somnul de vece este prea greș,—
Tăcerea'n juru'mi e adâncă,
Că și mormântul tău!

Maii 1894, Roman.

CAROL SCROB.

ȘTIINȚA

(Parchetele de cauciuc.—O lampă monstră.—Un nou fel de pâne.—Tratamentul anginei)

* Parchetele de cauciuc deja răspândite mult în Londra, au între alte calități pe aceia de a se păstra multă vreme. Cauciucul se întrebunțează în formă de foi pătrate de un metru pătrat întindere și 5 centimetri grosime. Foile se așează una peste cea-laltă.

Aceste parchete sunt foarte avantajoase în berării, permițend să se rostogolească butoaie fără de a se face deteriorări în case și în general în locurile în care se mișcă lucruri grele.

Parchetele de cauciuc se spală cu cea mai mare ușurință; trebuie numai să li se dea o pantă mică pentru scurgerea apei.

În magazinele în care se manipulează lichide dizolvând cauciucul, firește nu sunt bune parchetele de cauciuc. În magazinele de porțelanuri și de cristaluri sunt foarte trebuincioase.

* Un tînăr din Gesves, cantonul Andenne (Belgia) a inventat o lampă de o putere ne mai pomenită până azi.

Această lampă se compune din două mîi de bucăți; e înaltă de doi metri și de un metru și zece diametru.

La două sute metri se poate citi un ziar, cât de mic ar fi caracterele tipografice.

Lampa e alimentată cu ulei și consumația acestui produs e foarte neînsemnată.

* Inventatorul francez, d. de Courvières a descoperit un nou sistem de fabricare a pâneli.

Pânea lui, de grău curat, foarte gustoasă și foarte lesne de mistuit, se păstrează neuscătă opt zile; după 40—50 de zile de la fabricarea ei, e încă bună de mâncat și nemucezită.

Prețul pâneli Courvières e de 50 de bani la două kilograme, adică cu zece centime mai ieftină de cât pânea de la brutarii. Fiind uscată e foarte bună pentru supă și pentru pesmeți.

Secretul fabricării pâneli e păstrat.

* Doctorul Goubeau, din Ecuillé (Franța) a găsit un nou procedeu pentru tratarea anginei difterice cu sublimat în soluție în glicerină.

A avut ocazia să trateze 21 de cazuri, din care 9 foarte grave, fără ca să se producă vre-un deces. La anginele tratate mai întâi s'a servit de o soluție de sublimat în glicerină $\frac{1}{30}$ și la boalele la care a fost chemat după două sau 3 zile de la producerea lor, cu o asemenea soluție în proporție de $\frac{1}{20}$.

Iată metoda lui de a procedea: Se ating părțile bolnave cu un pămănt mic de vată muai în soluție și se repetă procedeu la fie-care șase ore.

Medicațiunea nu e dureroasă și poate fi aplicată de rudele sau prietenii bolnavului.

Sapiens.

UN PROVERB

Nu se poate c'un burete
Să bați piron în perete.

(Românesc).

LUPĂTORUL

Luptătorul nu gândește la viața lui amară. Ci la chinurile lumii ce pe densul înconjoară. El răpune forța suflet și trezește-uu sacru dor. Care duce lumea ntreagă către un splendid viitor!

C'o titanică credință, pe când inima suspină, Pe viața înțucată pune raze de lumină. Si se duce cu-avânt mare, tot d'una visător. De lovește, fără teamă, tot în cel nesimțitor!

Iar de cere-o viață bună și dorește clipe line Nu le cere pentru densul; nici gândește el la sine: N'are timp să se gândească într-o luptă fără...

Egoismul, viclenia nu lucesc pe-așa obraz!

Si pe când pe densul, pôte, o grozavă sărăcie Il consumă pe-ori-ce clipă... el e plin de poezie: Inspirarea se citește pe obrazul vecinic pal... Si pe frunte'i trec aventuri de un mare ideal!

1894, Mai. Al. I. Șonțu.

Curier judiciar

Măseaua lui Năsturică

— Măseaua!... Aoleo!... Măseaua!... Uite-așa se văita Năsturică din băerile inimii. Il apucase măseaua rău și sărea, săracul, ochii din cap de durere...

Ce nu făcuse Năsturică ca să scape de ea... Ce auzea că e bun de leac, în-trebuința... Ori-ce sfat i se da il punea în practică... Foate însă în zadar...

Un prieten il învățase s'o stropescă cu rachiu de drojdie... Și Năsturică il ascultase. O stropise o săptămână d'a rindul... Dar, tot de geaba!... Când se desmeticise de fumul rachiuului, capul, i se părea, că e mai mare și măseaua il durea și mai rău.

— Măseaua!... Aoleo!... Măseaua, se văicărea el, alergând pe stradă ca un om gonit de furie...

Un prieten, ce'i ieși în cale, i se făcu milă de el și i dete un sfat bun...

— Ascultă, Năsturică, vrei tu să scapi de durere? fi zise prietenul.

— Cum dracu să nu vreau?... răspunse Năsturică ținându-se cu mâna de falcă.

— Păi atunci du-te la Ghiță bărbierul și cere'i zeamă de clește...

— Aoleo! S'o scoț?... Dar ce vrei să'i faci? Alt-fel nu mai scapi de ea...

— Așa e! zise Năsturică și plecă la Ghiță bărbierul.

Dar ce dracu, Ghiță nu era acolo... Era numai un băiat, calfă în bărbierie...

Și durerile lui Năsturică erau peste puterile lui... Se văita creștinul de ar fi înduioșat și pietrele...

— Și când vine?... întrebă el.

— Tocmai mâine, răspunse calfa... E la Ploestî pentru o operație...

— Încă două-zeci și patru de ceasuri de suferință. Vai de mine, ce mă fac!... strigă Năsturică desnădăjduit...

— Da ce ai, d-le? întrebă calfa...

— Măseaua!... Aoleo!... Măseaua!... Numai d'atâta e vorba, zise calfa, stai că ți-o scoț eu...

— Păi d-ta știi să scoți?... întrebă Năsturică uitându-se la el cu neîncredere...

— Vai, de mine, ce vorbești!... Am dat igzamen de felcerie...

— Așa?

— Păi!...

— Atunci scoate-mi-o...

Săracul Năsturică simțea așa dureri că i se părea că toată gura il doare...

Se așeză pe scaun și calfa băgă cleștele în gura lui Năsturică, înhăță măseaua și începu să tragă...

Dar să iasă măseaua, pace!... Trăgea calfa din toate puterile, ba il trecuse și nădușelile, dar tot geaba... Măseaua nici nu se clintea... Și Năsturică țipa ca omul cu clește în gură... Se sculase tîrît de pe scaun și făcuse, dând din mîini, ocolul bărbieriei...

În sfîrșit, calfa se opintă odată și bine, trase de clește cu amîndouă mîinile, scoase măseaua și se rostogoli pe spate cu cleștele în mîna...

Se sculă însă triumfător cu măseaua în clește, pe când Năsturică se zvîrcolia pe jos în prada unei dureri crude...

Calfa, în loc să'i scoată măseaua cea găunoasă, îi scoase una sănătoasă și albă ca laptele, ba pe de-asupra îi rupsesese și falca...

A trebuit să'l ducă cu birja acasă și să aducă și doftor ca să'l scape de morțe, că alt-fel bietul Năsturică dădea ortul popei, care atîta aștepta...

După o zăcere de două săptămîni, Năsturică se văzu pe picioare și prima treabă ce făcu, fu să dea în judecată pe Ghiță bărbierul, cerînd judecătii pentru boala suferită și cheltuelile fă-

cute din pricina nedibăciei calfei...

Procesul a venit erf în fața judecătorului de pace, de față fiind reclamantul și pîrîitul, precum și calfa...

Judecătorul, reclamantului.—Ce ceri d-ta?

Năsturică, lufndu-l gura pe dinainte.—Măseaua!...

Ghiță, scoțînd-o iute din buzunar și întinzîndu-i-o cu grațiozitate.—Poftim și să nu mai fie vorba... E așa cum ți-a scos-o!... Albă și curată...

Năsturică, c'o privire furioasă.—Nu, asta?...

Ghiță, naiv.—Dar ce?

Năsturică.—Te faci că nu știi... Cer despăgubiri pentru falca ruptă și cheltuelile cu doftorii și doftoriile...

Ghiță.—Păi nu ți-am rupt eu falca... Ți-a rupt-o calfa... De ce n'ai așteptat până veniam eu, că nu se 'ntempla asta...

Năsturică.—Da, ca să mor de durere...

Ghiță.—Păi, așa ai murit?... Eu nu sunt de vină... Cine te-a pus să te dai pe mîna calfei...

Năsturică.—Calfa și d-ta e tot una... Ghiță.—Nu e adevărat... Eu sunt stăpîn el e slugă...

Judecătorul, calfei care e prezinte.—Cum i-ai rupt falca...

Calfa.—Cu cleștele...

Judecătorul.—Știi asta!... Te'ntreb însă de ce te-ai vîrît acolo unde nu te pricepi...

Calfa.—Nu m'am vîrît eu...

Judecătorul.—Dar cine?

Calfa.—Cleștele!...

Judecătorul.—Vez eu că faci pe Păcală... Spune cine te-a pus să scoți măseaua reclamantului dacă tu nu te pricepei?...

Calfa, arătînd pe reclamant.—Dumnealui m'a pus...

Judecătorul.—D-ta?...

Năsturică.—Eu!... Dar de ce m'a scos p'a bună?...

Calfa.—Pentru că ai mișcat capu și d'asta... D-ta nu știi că dacă te duci la pozar și miști capul când îți ia pozia, nu te scoate bine?

Năsturică.—Ce-are aface pozarul cu măseaua?

Calfa.—Nu știu, dar daă o pildă ca să pricepi. M'ai zis să'ți scoți măseaua și ți-am scos-o. Ai strigat trage, și am tras. Ba m'am spart și capul tot trăgînd, știi și d-ta cum am căzut de rău.

Reclamantul.—Eu nu știu nimic. Știi atît că m'a rupt falca și cer pedeapsa legilor și cheltueli de judecată.

Calfa.—Păi cum nu.

Judecătorul achită pe Ghiță și condamnă pe calfa la trei zile închisoare plus 25 lei amendă fără despăgubiri, cu dreptul însă de apel.

Năsturică, nemulțumit, a declarat că face și el apel.

Să'i vedem...

Miticuță.

Ilustrația noastră

Marele meeting al ligii culturale

Pe pag. I a numărului nostru de azi dăm un tablou reprezentînd adunarea ținută în duminica Tomei de Liga culturală, pentru a protesta împotriva nedreptăților comise de unguri față cu românii de peste munți. Se știe că la acest meeting au participat delegații tuturor secțiunilor Ligii, studenții precum și diferite secțiuni din țară și din capitală cu drapelele lor.

Cortegiul a pornit din grădina sft. Gheorghe până la Eforie, unde s'a ținut adunarea.

Meetingul a fost deschis de d. V. A. Urechia, care arată nedreptățile comise de unguri față cu românii și între altele citează pe ceea ce vor comite ungurii cu procesul memorandumului condamnînd pe cei ce au voit să meargă la împăratul Franz Iosef, spre a cere a se pune capăt nedreptăților ungarilor.

Oratorul adoaă că românii nu voesc moartea șovinștilor de la Buda-Pesta ci pocăința lor și fiind-că acești oameni nu voesc să se pocăiască de aceea scopul ligiștilor este de a arăta Europei faptele ungarilor și ast-fel Europa are drept să'și zică cuvîntul său în aceste împrejurări.

Au mai vorbit apoi d-nii M. Șeulescu (Craiova), Mircea Petrescu, C. S. Costa-Foru, I. Grădișteanu, Ionescu Zane (Argeș) și N. Xenopol. S'a citit o moțiune de protestare.

La ora 4¹/₄ meetingul se sfîrșește și d. Urechia sfătuește pe toți să se ducă acasă în liniște.

Manifestanții împreună cu drapelele lor s'au dus la statua lui Mihai Viteazu și acolo d. Gr. Petrescu, din Brăila, a citit o poezie de ocazie.

De aci cortegiul s'a îndreptat în str. Nouă unde se află biuroul ligii. De pe balcon au vorbit d. Perietzeanu-Buzet, casierul comitetului central și d. A. Ionescu, student.

Apoi de aci toată lumea s'a împrăștiat în liniște la ora 5.

CRONICA

MODA

S'a schimbat iar moda
Bat-o D-zeu!
Că în toată luna
Se schimbă mereu!

S'a schimbat ș'acuma,
În luna lui Mai,
Că cocoana 'i cere
Pălării de pa'i...

Și'ți mai cere rochii
Fete fel de fel,
Date la mașină
Cu frumos, tighel...

Ba vrea prăzlie,
Ba vrea conabită,
Ba vrea didiție,
Ba vrea stacojiu...

Ba să fie fața
Ca floarea de soc,
Ba nu, ea să fie
Ca para de foc!...

Ba alta pofteste
Ca fața de mac,
Ș'alta, mai moțată,
Ca cea de dorleac...

Dracu să mai știe
Câte fete sunt,
Că eu știu atâtea,
Și pu'i aci punt!...

Ș'apoi coana cere
Umbreluță, na!...
Zisă Grațioasă
Pe la mahala...

Și mai cere încă,
De!... Să n'o omorî!...
Mănuși de ațică
Și două pantofiori!...

Și mai cere încă,
Cere tot mereu,
Tot ce e de modă,
Bat-o D-zeu!...

Nicodem.

O GRESALĂ MARE JUDICIARA

Sub titlul acesta ni se scriu următoarele din Catania (Italia):

În seara de 22 Mai 1886, a fost omorîță în vila sa de lângă Partanna femeia Giacoma Mironne-Miceli.

În Ianuarie 1887, bărbatul Giacomei, bănuît că el e asasinul a fost condamnat de curtea cu jurați din Trapani la 20 de ani de muncă silnică.

Singura dovadă despre vinovăția lui au fost căte-va pete de sînge ce i s'au dovedit pe haine. În zadar a mărturisit el că nu e vinovat, în zadar a spus că petele acelea de sînge sunt de când a îmbrățișat pentru ultima oară pe soția sa ucisă.

Nimenea nu l'a crezut și el a fost trimis la galere. Dar nu numai atît. Procurorul a făcut apel, căci i s'a părut sentința prea ușoară și în ziua de 14 Iunie 1888, curtea cu jurați din Palermo, a condamnat pe Miceli la muncă silnică pe viață.

Din închisoare condamnatul a făcut recurs cerînd ca procesul să se judece din nou arătînd că omorîtorii femeii sale sunt trei țărani: Marrone, Cangami și Tusu.

S'a făcut o nouă anchetă și la 24 Mai 1893 curtea cu jurați din Trapani a condamnat pe cei 3 asasini și a nume pe întîiul ca autor moral și pe cei-alți 2 ca faptuitori la muncă silnică pe viață.

Poziția lui Miceli însă nu s'a schimbat de loc în urma acestei sentințe.

El s'a adresat atunci ministerului de justiție și acesta a ordonat din nou revizuirea procesului.

Curtea supremă din Roma a casat cele 2 sentințe contradictorii și a trimis afacerea înaintea tribunalului din Siracusa.

Aci jurații la cererea procurorului au achitat pe Miceli, condamnînd pe cei-alți tot la muncă silnică pe viață.

Publicul a dus în triumf pe sîrmanul Miceli, care a stat 8 ani de zile în pușcărie, fără să fie vinovat.

Un popă mincinos

Poliția din Bruxelles a făcut o arestare foarte importantă.

Nu de mult, descinsese, într'un hotel din strada Progresului, un preot francez, cu maniere foarte corecte, care se înscrie pe registrul călătorilor sub numele de: Abatele Alexandru Bourgeois.

Preotul Alexandru, fără ca să facă cheltueli excesive, trăia destul de bine. Apucăturile lui afabile și delicate inspirară încredere mare otelierului, care nu-i pretinse popei să plătească curent.

Într-una din zile, preotul dispăru. El se duse de se instală în alt hotel și izbuti ș'aci să-și capete încrederea patronului.

Popa avea, pentru un observator bun, o aparență de viclenie foarte pronunțată.

Între alte ciudățenii, frecuenta mult farmaciile și se aprovizionă cu laudanium, profitînd de ocazie ca să se împrumute cu banii de la farmaciștii evlavioși.

El a fost în fine prins.

La poliție se află că Bourgeois nu era de loc popă, ci un scăpat din pușcăriile franceze.

LUCRURI DIN TOATĂ LUMEA

În căutarea unui ginere. — O tîneră și frumoasă fată, anume Gretchen, a făcut de curînd cunoștință cu un tîner și frumos sergent dintr'un regiment de gardă imperială.

Acest tîner militar făcuse o ast-fel de impresiune asupra fetei în căt a-ceasta s'a înamorat la nebunie de el și făcu cunoscut părinților ei că dacă ea nu se va mărita cu acel militar se va omori.

Tînera fată aparține unei familii bogate și deci ea are o zestre mare. Însă era o greutate pentru împlinirea visurilor sale: ea nu cunoștea nici numele, nici adresa alesului ei; ea știa numai că el aparținea infanteriei ușoară din gardă.

După zadarnice cercetări spre descoperirea lui, frumoasa fată nu găsi alt mijloc de cît a scrie împăratului Wilhelm, spre a'l ruga să vie în ajutorul căutărilor sale.

Suveranul rîse mult de această cerere originală și dădu ordine spre a se căuta fericitul sergent.

Două-zeci și patru de ore după aceea Gretchen Müller primi o scrisoare din cabinetul imperial în care i se dădu explicațiile pe care ea le ceruse.

Acest mic roman se va sfîrși în curînd prin căsătoria celor două tineri.

Incognitul sub care călătorește suveranii.— Regele Suediei și al Norvegiei, călătorește actualmente sub numele de conte de Haga.

Toți suveranii său prinți cari călătorește incognito, iaă, după cum se știe, un titlu dependent de coroana lor.

Ast-fel regina Victoria s'a dus de mai multe ori în Franța ca contesă de Balmoral; regina Isabela locuia la Paris sub numele de contesa de Toledo; regele Napoleon se numea duce de Castro; împărăteasa Eugenia călătorește sub numele de contesa de Pierrefonds; prințul Napoleon lua titlul de conte de Moncalieri; prințul de Gales se numește conte de Chester; regele Milan este conte de Takovo; împăratul și împărăteasa Austriei se numesc contele și contesa de Hohenembs; prințul Ferdinand al Bulgariei este conte de Murancy.

Această modă de altmintrelea nu e nouă. Deja în secolul trecut, Ioseph II care a venit de mai multe ori la Paris se numia conte de Falkenstein și Paul I pe când era țareviu a fost primit la Chantilly de către prințul de Condé sub numele de conte de Nord.

Ludovic al XVIII în exil era conte de Lille; regele Ioseph se numea, în Statele-Unite, conte de Survilliers și regina Hortensia purta titlul de ducesa de Saint-Leu.

Termin, căci alt-fel lista ar fi prea lungă. Numai marii-ducei ai Rusiei nu poartă alte titluri de cît pe ale lor.

Castelul Fermecat

ROMAN DE PIERRE SALES

XVII

— Cu toate astea trebuie, e de neapărată nevoie, declară Naic cu tărie.

Pe urmă cu o melancolie seducătoare :

— Iată că acum eu, o biată țărancă trebuie să ți vorbesc înțelepțește... Căci pentru ca să faci ceea ce ai făcut, ceea ce faci încă pentru mine, trebuie ca d-ta să fii bogat d-le... trebuie să te fi aflat pe culmea unei societăți din care eu nu sunt de cât un nimic... Cât de bun ești!... ai prins prietenie pentru protegiata d-tale, pentru creatura căreia i-ai înapoiat zilele, te porți cu mine, cu o generozitate ce se întilnește foarte rar în vremea de azi... Dar ce ar zice prietenii d-tale, familia d-tale, d-le, dacă ar afla de aventura d-tale...

— D-șoară, d-ta intri în viața mea, într'un moment când eu înțeleg ingratitudinea și nemernicia oamenilor, uscăciunea de inimă a persoanelor care ar trebui să mă iubească cu o dragoste nemărginită într'un moment când înțeleg că aproape în întreaga omenire, amorul și bunătatea sunt zdrobite de interes și de ambițiune...

«De oare-ce ne-am întâlnit, d-ta pe care te ghicesc o nești, bună, și eu capabil de devotament, după cum se pare că ai credință, de ce oare ne-am răstăci unul de altul.

Nici o dată Naic, n'auzise cuvinte atât de afectoase; simțea că ténérul acela avusese printre amicii săi, în familia sa, poate, desamăgiri crude, desamăgiri de care nu voia să ți vorbească acum. Deci ea se întâlnise cu un nenorocit ca și dinsa, cu un om simplu și iubitor ca și dinsa, de și ea o țărancă și el fiu de milionar.

I se părea ceva nespun de dulce să ți audă vorbindu-ți, să se lase a fi pătrunsă de glasul lui mângâios. Inșă d-o dată ți fu rușine să se abandoneze la așa impresiune și ți intrerupse aproape cu violență:

— D-le, e destul, și pentru d-ta și pentru mine. Te rog, ți ordon să te oprești. Nu ne vom mai vedea.

Pe urmă se imblânzi.

— Voi păstra de d-ta amintirea cea mai plăcută, cea mai recunoscătoare și amintirea asta se va așeza în sufletul meu lângă o alta care mi-e foarte scumpă...

Claudiu tresări cu durere.

— D-ta vei păstra despre mine d-le, amintirea că ai săvârșit o faptă bună, și fiindcă d-ta crezi în bunul D-zeu te asigur că mă voi ruga adesea pentru d-ta... Sper...

Zimbi cu tristețe :

— Sper că ți voi fi fost cu noroc. Și acum adio, d-le.

— D-șoară nu vreau să măi prelungec convorbirea asta care te a obosit prea mult; am să mă întorc mâine. Și când ne vom cunoaște mai bine...

Dinsa clătină capul.

— Hotărârea mea e nestrămutată; mâne o să ți spun tot ce ți-am spus azi... Nu uita că mi-ai făgăduit să mi păstrezi secretul pînă la un nou ordin.

— Țin la secretul acesta tot atîta cât d-ta d-șoară, inșă pînă să fii pe deplin îndreptată, primește a locui în acea casă. Ingrijitoarea e la dispozițiunea d-tale; doctorul o să vie mâne.

— Primesc bunătățile d-tale, d-le, pentru-că recunoști că te d-ta e dulce.

Densul îi apucă mâna și i-o sărută cu respect. Pe urmă se retrase cu capul aprins și cu peptul svăcnitor.

Și fiindcă simțea o mare trebuință de a fi singur se duse pe dealul Saint-Adresse și se liniști puțin în fața imensității mării.

— E scăpată! murmură dinsul cu o nespună bucurie, e scăpată, rațiunea ei a eșit biruitoare din acea spăimântătoare sguđuire... Cu cât farmec, cu câtă desinteresare și delicateță mi-a vorbit!... Măne poate o să mă descopere taina ei; mâne poate voi ști cauza nenorocirii ei. Orî-cum dacă vine-va mă ar fi spus...

Buzele i se încrețiră de un ris ironic.

— Să fii milionar—căci o să scap și a-verea noastră— să fi dus o viață destrăbălată, să mă fi tărit într'o mare varietate de buduare, să fi cunoscut femeile cele mai frumoase, cele mai seducătoare, să fi fost un don-Juan, și să mă amorez de o mică necunoscută, de o țărancă!... iată ceva nemaî auzit.

Căci cu adevărat era amoretat de Naic, acum cunoștea asta bine; pînă

acum se îndoaia cu toate lucrurile în ris ale doctorului. Pe câtă vreme nu avusese înainte de cât o bolnavă, se declarase stăpîn pe sineși cu o deplină bună-credință; atunci crezuse că tot ce face nu e de cât din bunătate, de milă; acum vedea că era cu totul alt-fel.

— Ei bine, sunt amoretat, și pe urmă? La ce-o să mă scoată asta? Pot eu să abuzez de binele ce i-am făcut ca să fac din ea amanta mea?

Inșă roși îndată ca și cum ar fi comis o faptă rea făcînd așa ipotesă. Unele femei—și Naic era din numărul acestora—inspiră respect în același timp cu dragostea.

Claudiu se hotărî să se întorcă la Ingouville și petrecu o noapte foarte urîtă. I se părea că are foc în vine.

A doua zi fu ocupat de afaceri în continuu, pînă seara; iar seara găsi la vilă pe prietenii Berter, pe care acesta le oprise la prânz. Fu silit să rămână toată seara la vilă, cu toată dorința sa dureroasă de a se scobori la mica căsuță din mahalaua Gobelinelor.

Inșă a treia zi, pentru a evita așa plictiseli, vesti pe sora sa că va prânzi la Havre.

Și la 9 ore și jum. sosi la Gobelini. Îndată ce sună clopoțelul, ingrijitoarea apără cu ochii plânși și făcînd gesturi mari.

— Ah, d-le, d-le!...

— Ce, a murit?

— Nu, a plecat, d-le, s'a dus; n'a fost chip s'o opresc.

— Cum se poate, nenorocito!?

Claudiu apucă pe femeie de pept și o zgudui cu furie, cu toate că pînă atunci nu se lăsase nici odată a fi stăpînit de mânie.

— Și nu ți-a venit în gând să mi dai de veste?

Femeea se desfăcu din mâinile lui și borborosi:

— Cum puteam să ți dau de veste? Am alergat la Ingouville ca să ți dau scrisoarea...

— Care scrisoare?

— Pe care dinsa a scris-o plîngînd. Iată-o, d-le...

In vreme ce Claudiu rupea plicul, ingrijitoarea și termină explicațiile:

— D-șoară aștepta pe domnul eri seară, încredințată că o să vii... și a simțit mare mâhnire vîzînd că nu te mai arăți, cu atât mai mare mâhnire cu cât dinsa se sculase și se îmbrăcase...

— Doctorul îi dăduse voie.

— Ce doctor, ce-ar fi voit ca s'asculte de doctor!... Doctorul îi ziseese atîta eri, că merge mult mai bine, că peste câte-va zile nu ți mai rămănea nici urmă de boală. Și după ce doctorul a plecat, ea s'a sculat, s'a îmbrăcat fără știrea mea; când am venit în casă mi-a cerut un indicator, spre a afla ceasurile la care pornesc trenurile din Havre. După asta a scris foarte repede scrisoarea ce ți dădui... și timpul trece și eu nu bănuiam nimic din ceea ce avea să fie.

«D'odată pe la 5 ore și jum., ce să ved? d-șoara se scobora din camera ei. — Unde te duci? i-am zis. — Uite, plec, mi răspunse. — Și mi dete scrisoarea asta. — Eu vreau s'o opresc, mă jurai pe toți sfinții că o să vii, că nu e vina d-tale dacă n'ai venit eri... — Ea nici nu voia s'audă ce ți spuneam, mă dete la o parte din drumul ei și mi zise: — Nimeni nu poate să mă rețină aci fără voia mea».

«Acum spune d-ta, d-le, puteam eu atunci să m'apuc să fac un scandal. Mi-am zis așa că e mai bine să te vestesc pe d-ta. Mai întâi m'am încredințat că dinsa nu luase nici un gologan din banii ce se aflau în saltar; pe urmă mi-am aruncat ochii pe indicator care era deschis pe pagina Parisului... Uite, pentru mine e lucru lămurit că d-șoara trebuie să fi plecat la Paris cu expresul de la 6 ore și 40 minute.

«Ah, dacă aș fi putut să te găsească mai înainte. Inșă la cancelaria d-tale mi s'a spus că te-ai dus la masă. Alerg la Ingouville.

— Cu cine ai vorbit, întrebă Claudiu cu grije.

— N'ai grije, d-le știu cum să mă port; d-ta ți pusesesi încrederea în mine; eu trebuia să mă arăt vrednică de așa cinste. Am spus servitorului că aveam o însărcinare fără nici o importanță. În sfîrșit acolo am aflat că d-ta prânzești la Havre.

«Atunci, ia spune unde era să te caut? Și pe urmă era de sigur prea târziu; în sfîrșit, dacă dinsa ți spune

acolo în scrisoare unde o să tragă la Paris atunci... d-ta vei ști... cu adevărat, frumoasă fata...

Claudiu n'o mai asculta; citia scrisoarea în vreme ce lacrimile se formau încet la colțurile ochilor.

Scrisoarea era ast fel:

«Domnule,

«Nu mă învinovați de nemulțumire; cred din contra că cel mai bun mijloc spre a ți dovedi recunoștința mea e să mă depărtez pentru tot d'una din calea d-tale. Te las în fericirea pe care o meriți prin atîta bunătate și delicateță; eu mă întorc la nenorocirea mea. Ți-aș fi spus toate astea ieri, mai pe lung, inșă n'ai venit, ceea ce mi dovedește poate că, după ce te-ai gândit bine, ai fost și d-ta de părerea mea.

«Îți întind amîndouă mâinile mele și ți zic: îți mulțumesc din tot sufletul meu. Și fiindcă d-ta m'ai botezat ast-fel, mă iscălesc:

Sărmana zină de Guildo.

XIX

Mama

— Ha! d-nii călători pentru Paris, să se urce... trenul pornește. Urcă-te d-nă; d-ta mergi la Paris?

Naic făcu semn că da, căci găteliul ți era prea strîns, nu putea vorbi; în ultimul moment îi perise curagiul. Și cu ochii ațintiți asupra ușei camerei de așteptare stătea nemișcată lângă vagonul său, neputîndu-se hotărî să se urce.

O, ce slabă era și ce imputări își făcea că se supune la acest sentiment nou care ți coprinsese sufletul într'un chip așa neașteptat!... Inșă iarăși, ce lucru dulce că a inspirat o așa dragoste, un așa devotament. Și pe urmă cea mai elementară recunoștință, nu ți ordona oare să iubiască puțin pe mîntuitorul său?

Trăise atîția ani singură, pierdută în acel Paris gălăgios unde cel ce fuge de oameni se află ca în pustii. De sigur, o datorie mare și adorabilă îi umplea viața, educațiunea miciei ființe care nu era a sa, dar pe care cu toate astea o iubia așa ca și cum i-ar fi fost mamă. Inșă acea ființă nu era de cât un copil, un drac nesuferit care spărgea tot și cu care Naic nu se putea odihni de cât atunci când densul dormia.

In cursul acestor ani, în care dinsa aproape se îndobitocise de muncă, nici odată nu auzise de la oamenii de cât vorbe grosolane, propuneri insultătoare și din cauza asta primise pe densul o ură acusată.

Dar iată că chiar în momentul când nenorocirea o isbia, când era silită să desprețuiască pe singurul om pe care ți iubia, Dumnezeuu scotea în calea ei pe o ființă bună, delicată, o ființă care o iubise numai pentru că o vîzuse suferind și care nu îndrăzniise măcar să ți ceară o răsplată.

O, dacă ar fi fost singură în această lume! Vădit, dinsa nu ți putea încă iubi; d'abia ți cunoștea; nu, de sigur, ceea ce simțea dinsa nu era dragoste. Inșă era așa obosită, zdrobită de atîtea încercări și ar fi fost așa dulce pentru dinsa să se odihnească în prietenia lui desinteresată.

Cu toate astea nu stătuse la îndoaială să plece, să scrie acea epistolă de vecinică despărțire, fără să bănuiască sentimentul de părere de rău ce ți străbatea printru rînduri. Dinsa se ducea la datoria sa. Inșă ți rămănea o speranță tainică, acea oare că de oare-ce densul nu venise s'o vadă în ziua trecută, densul s'o fi dus mai de vreme în acea zi la căsuța unde fusese ingrijită, că ți va fi citit scrisoarea și că dintr'un moment în altul avea să se repeadă din sala de așteptare.

Ce fericire pentru dinsa să ți stringă încă odată mâna. Și minutele treceau; conductorul o sili să se urce în vagon; fluierătura rîsună în spațiu; trenul porni.

Ajunğend la Paris la 11 ore și 15 minute noaptea, nu avu curagiul să aștepte pînă a doua zi, fără să măi treacă pe acasă, se duse de sună la poarta casei d-șoarelor Deneulin; era coprinșă de o nerăbdare febrilă să îmbrățișeze pe micul Marc.

Trebuia să sune de mai multe ori de și cele două domnișoare bătrâne se desțeptase de la întăia sunare. Inșă dese-le credeau că face cine-va vre-o glumă proastă la poarta lor.

— Deschideți, strigă Naic cam iritată eu sunt, d-na Lesdeven.

D-șoara Deneulin cea mică, recunoscînd glasul acela, se hotărî să se scoale,

se duse de sculă servitoarea care dormea cu pumnii strînși, și amîndouă îndrăzniră să se scoboare.

D'abia ajunseseră în curte când Naic repetă:

— Eu sunt, d-na Lesdeven.

Institutoarea și Bona fugiră spăimîntate pînă la etagiul întei, absolut încredințate că auzise un duh.

D-șoara Deneulin cea mare, consultată fiind, tremură și dînsa, și și dete părerea să lumineze grilagiul de departe cu o lampă puternică.

Naic sgâlțâia poarta cu disperare.

— Dar răspundeți o dată! i s'a întamplat ceva?... Marc, Marc!...

Cu toate astea se aprindea lampa și cu un abat-jour se îndrepta lumina asupra grilajului. D-na Lesdeven, mama micului Marc, era acolo în carne și oase și glasul ei n'avea nimic supra-omenesc.

Câteși trele femeile se scoboriră și, bine alipite una de alta, se apropiară de poartă cu cea mai mare băgare de seamă, gata să o rupă de fugă la cea mai mică mișcare de amenințare a Naicei.

— D-ta ești? întrebă d-șoara cea mai mare, d-ta sau sufletul d-tale.

— Ce vrei să zici?

— Noi am auzit că ai...

Se opri și Naic termină:

— Că am murit!... Dar nu ți adevărat vezi bine că sunt eu... eu. A fost un șgomot fals. Deschideți vă rog...

I se deschise poarta în sfîrșit, cu cea mai mare neîncredere.

Dinsa le mulțumi, străbătu curtea cu pas grăbit și urcă scara din câte-va sărituri. Cunoștea camera unde trebuia să fi fost culcat micul Marc și alerga acolo.

— Dar nu e acolo, îi strigă din urmă câteși-trele femeile alergînd după dinsa.

Naic nu le auzia; se ducea cu siguranță la patul ce trebuia să ocupe mititelul. Și când ți simți gol, țipă o dată în chip sfîșietor.

— Marc, scumpul meu copil, unde e?

— Liniștește-te, d-nă, îi ziceau femeile, apropiîndu-se de dinsa, și să ne explicăm. Marc trăsește și trebuie să fie tot așa de sănătos cum era când l'a luat d. Kermeric.

— L'ai dat d-lui... de Kermeric?

— Dar, frește. Dinsul ne-a asigurat și toată lumea de alt-fel a crezut, că d-ta ești moartă... că... că... dar ia spune, ce s'a petrecut?...

Dinsa aținti asupra celor două surori o privire stupidă. Ei, ce? mizerabilul venise și luase copilul? în care scop? ca să facă voia Emilianii săi ca să ți facă să dispară?

Se întoarse pe jumătate împrejur întinse brațele ca pentru a se sprijini de ceva apoi căzu jos ca un mal.

Și stătu leșinată un ceas întreg. Prea și puse mare nădejde în forțele sale; întăia sguđuire o doborise.

Inșă când își veni în fire, refuză orî ce îngrijire, orî-ce odihnă. Voi să afle tot. Și d-șoarele trebuia să ți povestească cu de-amănuntul vizita baronului de Kermeric, să ți repete cele mai nefăsemnate cuvinte pe care densul le zise, să ți arate chipul în care densul îmbrățișase copilul și să ți descrie trăsăturile, turnura, chipul de a vorbi, glasul acela aproape stins.

Și Naic murmură:

— El e... Da, înțeleg... Da, el e... Și d-voastră ți l'ai dat?... Da, în adevăr, nu puteați alt-fel... trebuia să ți dai!...

— Dar în sfîrșit d-ta ce te făcuseși?

— O, eu!... despre asta nu e vorba... D-voastră ați crezut dar ca toată lumea că sunt moartă...

Una din fetele bătrâne îi întinse un jurnal și Naic citi:

«O aventură ce pare un roman, s'a desfășurat în Bretania pe malurile pitorești ale băiei Saint-Malo...»

Urma istoria lui Raymond de Kermeric, întocmai cum dinsa o cunoștea, recunoașterea ofțerului de marină de către mama sa, de către servitorii de sora sa de lapte, de logodnica sa; «căci, adăgînd informatorul cu discrețiune, întorcerea baronului a făcut să înceteze cearta ce există de mulți ani, aproape de două veacuri, între familiile de Preuille și de Kermeric; și curînd se-va celebra căsătoria ténérului ofțer de marină cu d-șoara Emiliană de Kermeric.»

Așa dar densul isbutise în toate; numai ea singură îi pătrunsese secretul.

Povestirea se termina prin aceste cuvinte:

«Bucuria pe care toți au simțit-o în ținut n'a fost lipsită din nenorocire, de o umbră. O ténără fată, anume Anaic

Lesdeuven, sora de lapte a baronului de Kermeric, care era logodită cu unul din mateloții acestuia, un anume Anselm Treburnec de la care avusese și un copil, n'a putut să sufere priveliștea fericirii celorlalți. Din momentul în care a aflat cu siguranță că logodnicul său se înecase, a început să dea semne de nebunie. Foarte rău s'a făcut că n'a fost supravegheată căci în seara aceleiași zile dânsa s'a aruncat în Arguenon din înălțimea ruinelor de la Guildo. Cu toate căutările active, corpul său n'a fost încă regăsit.

După citirea acestui articol, Naic rămase ca zăpăcită. În zadar domnișoarele Deneulin o siliră să se explice și dânsa.

Nici nu le răspundea și le făcea semn s'o lase în pace, în vreme ce lacrimii mari îi șiruiată pe obraji.

Marc, fiul ei aproape, îi fusese furat; și chiar când dânsa ar voi să se pună între *mizerabil* și scopul ce urmărea, pe care îl atingea aproape, i se va arunca poate în față acea acuzație de *nebunie* prin care i se explicase deja moartea.

Raymond de Kermeric, bogat, puternic, în situația sa cucerită cu atâta îndrăzneală, va face să fie închisă. *Nebunia* se închid tot-d'a-una. Și nici odată dânsa nu va avea sărutările micului Marc, ale adoratului ei, pentru care până atunci dânsa fusese tot în lume.

Și dânsa voia să-și audă încă numele din gura lui:

— Manaic! Mamansic!

Și copilul acesta îi fusese răpit.

— Cât timp e d'atunci? întrebă dânsa d'o dată.

I se spuse data venirii baronului de Kermeric și dânsa se înfioră.

— Mai bine de patru săptămâni.

— Ați mai primit știri de la el?

— D. de Kermeric a zis că o să ne scrie; dar se vede că n'a avut vreme.

— Da, zise Anaic cu o adâncă mâhnire, dânsul se ocupă acum de nuntă.

— În sfârșit, acum o să ne explici...

— Domnișoarelor...

Dânsa le apucă pe amândouă de mâini.

— De când locuiesc în această mahală, ați fost tot-d'a-una cele mai bune prietene pentru mine; ei bine, dovedeți-mi și de astă dată prietenia d-voastră neîntrebându-mă de nimic. Nu pot să vă dau nici o explicație. Sunt d'asupra unei prăpăstii și nu e în puterea nimănui, afară poate de a lui D-zeu, ca să mă scape.

Bătrânile fete se priviră cu grijă.

Naic prinse această privire și exclamă cu iritație:

— Cred că n'o să mă credeți nebună; vă jur că nu pot să vă mai spun nimic. S'au petrecut lucruri... ah niște lucruri... Me întreb cum D-zeu a putut să permită... În sfârșit faptul e săvârșit... dovadă că așa trebuia să fie. Inșă crima n'o să triumfeze meretă...

— Care crimă?

— Eu singură știu. Rămâneți cu bine. Voiți sosi poate la vreme... slavă Domnului.

— Unde vreți să te duci?

— Unde mă duc?

Rise ascuțit.

— A! mă duc acolo unde nu mai sunt așteptată. Rămâneți cu bine...

Domnișoarele Deneulin se încercară în zadar s'o oprească să cel puțin să o liniștească. Exaltația ei le spăimînta.

Naic cu brațele întinse se repezi pe ușă și pe scară apoi în curte.

— E nebună! murmurară fetele bătrâne. Mîntea ei n'a putut să reziste la atîta mîhnire.

Pe pragul ușei de din afară Naic se întoarse și ducând un deget la buze:

— Nimănui, nimănui înțelegeți? să nu spuneți că m'au văzut.

Domnișoarele Deneulin făcuseră semn de aprobare; însă de-ar fi avut destulă îndrăzneală ar fi pus mâna pe dînsa.

— Lasă că acum se duce acasă, zise sora cea mai mică; atunci va fi mai lesne să punem mâna pe ea.

În adevăr Naic apuca spre casa sa; sună chiar.

Pe urmă d'odată fugi de la poartă, urcă strada Nolle și dispăru la cel d'înteu colț.

Se gândise că era de prisos să descopere la atîta lume secretul existenței sale. Era destul deja că fusese văzută de domnișoarele Deneulin. Inșă dînsa n'aveau s'o trădeze de oare-ce îi erau prietene. Pe când dânsa s'ar fi dus acasă, portarul său, vecinul, toată mahalaua ar fi avut știre despre întoarcerea sa.

Nebună?! Nu de sigur, nebună nu era. Ghicia prea bine, ce s'ar fi petre-

cut în acest caz. Gardiștii înștiințați de palavrele mahalagiilor; apoi comisarii de poliție, apoi magistrații, apoi d. de Preuilly, d. de Kermeric, căror li s'ar fi telegrafiat pe dată, toți ar fi alergat în jurul ei.

— Nu, nu e bine ca dînsul să fie înformați; vreau să cad între dînsul pe neașteptate, ca un trăsnet. De-ar afla de întoarcerea mea, el ar lua toate măsurile pentru a se împotrivi, ar înventa tot felul de mijloce, de explicații; iar de l'voiți surprinde, de voiți ajunge lângă dînsul pe neașteptate, își va pierde cumpătul și l'voiți putea face să mărturisească tot.

Incepu să alerge pentru a ajunge mai curând la gara Sant-Lazăr.

— Dacă ar fi vr'un tren care să plece noaptea!... Ah, trebuie să sosec mai curând, cât de curând acolo.

Inșă când ajunse la gară află că înainte de șapte ore dimineața nu pleacă nici un tren spre Saint-Michel. Luă loc într'un colț al imensei săli, zisă a pașilor perduți. Chiar noaptea, era, acolo o mare mișcare.

Toți o priviau cu mare curiozitate; și tocmai atunci se gândi la lucrurile materiale: nu mai avea nimic pe cap, bonetul îi dispăruse în cădere și rochia sa era într'o stare lamentabilă. Claudiu nu l'cumpăruse de cât o haină pentru ca ea înșăși să se îmbrace cum i-ar fi plăcut.

Plecaser dar din Havre cu costumul cu care era îmbrăcată în momentul crimei și ale cărui tăieturi făcute de Claudiu fusese foarte rău cusute de către îngrijitoare.

Și era o întâmplare în adevăr extraordinară o port-moneu ei se afla în buzunarul unde se afla de obicei, un port-moneu vechi plin încă de mîșga mării.

Naic își numără banii; nu mai avea de cât un bilet de 100 fr. și niște bani mărunți. Biletul îi fusese dat de Emiliiana, rezultatul economiilor ei făcute gologan cu gologan.

— Asta o să'mi ajungă să mă duc la Guildo și să mă întorc cu dânsul; pentru micuțul meu n'o să plătesc nimic.

Căci la dânsul se gândia înainte de toate; era aproape sigură că o să l'pôtă lua îndărăt.

— De oare-ce toată lumea zice că sunt mama lui, am dreptul să l'iau îndărăt... O! când mă gândesc că de l'asă lăsa acolo, mititelul ar prinde poate dragoste pentru omul care a ucis poște pe tatăl său.

«Dar ce gând o fi avînd ticălosul? Voi va oare să recunoască copilul drept al său, prin actul căsătoriei?»

Dânsa dete din cap.

— Nu, nu se poate că baroneasa de Kermeric, nu s'ar învoi odată cu capul.

În privința asta, Naic nu putea să aibă nici o îndoială. Dacă mama lui Raymond se învoise așa repede la împăcare, dacă se făceau pregătiri de nuntă, pricina era că baroneasa n'avea nici o bănuială de greșala comisă de nora sa. O femeie cu caracterul baronesei putea să-și deschidă casa soției fiului său, nici odată înșă amantului lui.

De câte ori auzise Naic fraza asta, când vorbea cu Emiliiana despre speranțele lor!

— Să mă mărit, Naic?... O, nu mă mărit pe câtă vreme va trăi mama lui Raymond. Dânsa nu va primi un copil venit în afară de căsătorie.

Și Naic se gîndea acum:

— Atunci de ce ai luat copilul de la Paris? Nu puteai să l'lași acolo pînă în vîrsta de a intra în colegiu? Domnișoarele Deneulin l'ar fi crescut foarte bine.

Naic petrecu noaptea în grijă de morțe închipindu-și lucruri grele.

Și neîncetat se uita la marea orologiu. O, de ce nu putea să plece, să sboare, să se ducă să apere pe micul său Marc.

În sfârșit se făcu ziua, bătură șapte ore. Când porni din Paris, frigurile i se mai potoliră. Dormi până la Reunes înșă pe urmă, stînd mereu cu ochii pe geam, devora distanțele, chema gările cu spăimîntătoare grijă că o să ajungă prea tîrziu.

La șapte ore era la Saint-Malo. Trecu riul la Rance; înșă când ajunse la Dinard, stătu la îndoială.

Unde se va duce mai întîi? La al-de Kermeric? La al-de Preuilly?

Fiindcă trecuse sezonul băilor, nu se mai găsiu cărui de luat cu chirie, pe malul mării. De alt-fel era mai bine ca dânsa să nu se ducă cu căruța dacă voia să ajungă fără de veste; trebuia să călătorească pe jos, pe drumuri pe

zise, unde n'ar fi întîlnit călători.

O energie extra ordinară, cam febrilă îi susținea puterile.

În puterea nopții ajunse pe malul riului Arguenon. Îi fu frică ca nu cumva căpitanul portului să fie încă deștept și nu trecu podul.

Și atunci i se păru mai simplu, mai natural să vorbească întîi cu d-șoara de Preuilly.

Pe dânsa trebuia s'o desamăgească înaintea tuturor.

Apucă pe drumul ce duce la Frochais.

XX

Supărătoare.

Naic nu mai avu trebuință să umble pe drumuri piezișe; o liniște absolută domnia pe câmpie.

Ajunse la aleea care duce din drumul mare la Frochais, fără să fi întîlnit nici un trecător.

Făcu căi-va pași în acea alee; înșă zări un punct luminos care se mișca aproape la înălțimea barierei.

— Trebuie să fie d. Arnold care-și fumează țigara înainte de a se culca, murmură dânsa.

Se gândi că Arnold trebuia să fie cel din urmă căruia avea să i se adreseze; nici odată nu l'iubise din instinct.

Se strecură pe lângă un gard spre pădurea ce înconjoara ferma; după câte-va minute, intră în fermă; apoi mașinalmente se scobori până la iazuri și merse cât-va pe mal.

O rază a lunii forma o fișie luminosă pe frunzele mari de nenufar; Naic contemplă cât-va tabloul acesta și ideea odihnei veșnice îi veni atunci în minte.

Ah, dacă n'ar fi avut pe micul Marc!... Cu cât se gîndea mai mult la situația sa, cu atît era mai mult ca prinsă de slăbiciune. Ce avea să facă a doua zi? De ce lucru era capabilă? Prin ce minune va putea să desamăgească pe acei oameni care se încapățînau în orbirea lor?

— De nu mă vor crede când le voiți spune adevărul, ce dovadă voiți putea să le dau. Cât despre acea încercare de omor, dânsul o va tăgădui de sigur precum o să tăgăduiască poate celelalte. Mărturia mea pretui-va atît cel puțin dacă, nu mai mult, căt mărturia unei mame, a unei logodnice?

«Ah, cum s'au lăsat dânsa să fie ast-fel înșelate. Înțeleg pe baroneasa care e aproape oarbă... Dar Emiliiana... Asta o tristă mai mult ca orî ce.»

Și cu toate astea, ea care asistase la mîhnirea, la disperarea Emilianei, ar fi putut mai bine ca orî cine să ghi-cească fericirea nebună cu care dânsa se aruncase în brațele aceluia care se întorcea zicînd:

«Eu sunt Raymond al tău și te iubesc ca și mai înainte.»

— Dar dacă nu voiți isbuti să fac a fi crezută, o mare Dumnezeu!... Dar dacă, și dânsa mă va trata de nebună!...

Și îndată ideea asta groasănică o sgu-dui.

— Să fiu oare nebună?... Nu, pentru orî-care alt lucru nu sunt nebună, numai pentru asta oare? De multe ori, când întîlneam un matelot pe drumurile fîntului nostru, mi se părea că ved pe Anselm. Să fie oare și de data asta la mine o nălucire?

Inșă curînd se întărită contra unor așa gânduri.

— Haida de! cum pot să mă mai îndoiesc după cea ce mi-a spus la Guildo? În sfârșit ce'mi pasă de aceia ce mi se va întîmpla, îmi voiți face datoria voiți spune mîne la toți ceia ce cred că e adevărul.

Gîndindu-se atunci ca și Arnold trebuia să se fi culcat, apucă în sus spre castel; trecu bariera ce înconjură grădina de dinaintea fațadei și porni de-a dreptul spre ușa cea mare dacă din întîmplare n'ar fi fost încuiată, avea de gînd să se strecoare înșă pînă la camera Emilianei.

Inșă atît ușa cea mare cât și celelalte ușt din față și din dos erau încuiete.

Afară dacă nu voia să deștepte pe toți locuitorii casei, Naic era silită să aștepte a se face ziua.

În momentul acesta căni de la castel și de la fermă începură să latre.

Cănele de vîntătoare al lui Arnold, care stătea noaptea în libertate se repezi asupra ei.

Inșă cănele o recunosc, îi linse, mîna, se lăsa a fi mîngăiat și se întoarse la cel-l'alți căni. Din nou domni o tăcere adîncă în jurul castelului.

Inșă Naic înțelese nevoia d'a se ascunde bine pînă a doua zi când va putea găsi o ocazie bună de a se arăta în fața d-șoarei Preuilly.

De oare-ce căni nu se mai alarmau de prezența ei, puteau să se ducă în coșar ale cărui colțuri le cunoștea foarte bine; un băiat de fermă dormia la un capat; apucă deci spre cel-alt capăt și se afla în fața unei scări care ducea în podul coșarului.

Urcă scara; baiatul de fermă dormia mereu. Naic se strecură printre sarcinile de fîn pînă la ferestraia ce dădea spre dosul castelului.

Deschise ferestraia și șezu pe un mal-dăr de fîn, negîndindu-se cătuși de puțin că somnul avea s'o prindă.

Inșă picioarele i se întînsă mașinalmente, corpul i se răsturnă, ochii i se închiseră.

De două sau trei ori sări în sus. Nu voia să adoarmă. Trebuia să fie în picioare în momentul chiar în care aveau să se deștepte oamenii din fermă, dacă nu pentru alt-ceva, cel puțin nu mai să se păzească spre a nu fi văzută.

Inșă mereu cădea îndărăt, coprînsă de o oboseală nebiruită.

A doua zi soarele, răsărit de mult, pătrundea printre crăpăturile ferestrei, și Naic dormia încă cu fruntea acoperită de picături de sudoare.

Inșă un strigăt ascuțit o făcu să sară d'o dată în sus, un țipet de copil care pătrunse într-însa ca o rană grozavă.

Se uita înprejurul seu și respiră o clipă cu fericire.

— Slavă domnului, zise dânsa, a fost numai în vis.

Inșă curînd, un așa sgomot de pași, ca și cum cine-va ar fi fost urmărit, resună sub dînsa.

Inchise ferestraia și se uită printre scîndurile deslăpate ale oblonului.

Și cea ce văzu, o făcu să rămîna de o cam dată fără putere cu inima zdrobită.

Prin curtea vastă, tapitată cu iarba moale, care despărțea castelul de fermă printre instrumente de agricultură, pluguri, grape, printre vaci cari nu fusese încă pornite la păscut, micul Marc îmbrăcat în negru, alerga înebunit dînd din nou țipete ascuțite, urmat de un om cu un țepoiu în mîna și care rînea.

— Ah, hoțule! tâlharule! broscuile! așteaptă să-ți dau eu ție...

În momentul când Naic, scîpătîndu-și forțele, era să se repeadă în ajutorul copilului, Arnold apăru la ușa cea mică de din dosul castelului și începu să zică:

— Ei, ei, Iacob, ce vrei să faci?

Servitorul păru d'o dată a nu mai fi mînios; și lăsînd țepoiul, se apropie de Arnold:

— Voiam să l'sperîu, d-le; de nu l'veți lua nițel de urechi, n'o să scoateți nimic din ștrengarul ăsta. Închipueșteți, era să'mi fure sfichiul de la bicid.

— Nu l'adeverat, declară Marc cu energie.

Și pentru a da mai multă forță afirmațiunii sale, ridică țepoiul lăsat de servitor și începu să l'vîjje împrejur ca și cum era gata să se apuce la bătaie cu orî cine.

— Iată, poți să vezi d-ta însuși d-le, zise servitorul, că băiatul ăsta e rău-crescut. De alt-fel și fermierul a spus aseară că dacă nu l'veți da voie să l'bată precum înțelege el, nu vrea să l'mat țină la fermă.

Naic trebui să desfășure o mare energie pentru ca să nu se arate încă. Cum se putea una ca asta? Micul ei Marc fusese așezat la fermă, sub stăpînirea unui om onest de sigur, înșă brutal. Ba încă li se părea foarte o-braznic mititelul acela de care dânsa căpeta or-ce numai printr'o sărutare? Și toate astea se petreceau sub ochii mamei sale. Ah, cu adevăr, Naic nu mai înțelegea nimic.

Arnold porni spre locul unde se afla copilul.

— O să te'nveți tu odată a vorbi mai politicos, nătărăule.

Marc îl amenință cu țepoiul. Inșă fiindcă țepoiul era prea greu, se încurcă cu picioarele în el, căzu, se ridică, dete cu tîfă lui Arnold și o croi iar de fugă. Trecu atunci pe aproape de ferestraia coșarului unde Naic stătea ascunsă.

Naic văzu că avea o pată neagră la ochiul drept.

A se citi urmarea în «Universul Literar» de Dumineca viitoare.

CARTEA VIETEI

Când flacăra este asvirlită din vârful unui vulcan, ea topește cu inderență și piatra ordinară și piatra prețioasă. Un ministru fără virtute e mai distractor de cât flăcările vulcanului...

Somnul ochilor este numai jumătate de somn, dacă nu ai și somnul inimii.

Cu un praf de nici o valoare se lustresc diamantele. Insulta unui om de nimic te ajută să îți perfecționezi virtuțile.

Nu în zadar prima noastră mămă a gustat din fructul copacului științei. Femeile îi datoresc de a ști tot, fără a fi învățat nimic.

Pe unde trec armatele mari, cresc îndată mărăcini și scaei.

Trebuie să luăm de la oamenii ceea ce ne dă, ca de la pomii fructele pe care le au. Numai imperfecțiunea se supără pe ceea ce este imperfect: cu cât cineva e mai perfect, cu atât îndură mai cu răbdare imperfecțiunile altuia fără a le lingui.

ȘTIRI PRIN POSTĂ

Franța.—La Bagnères de Bigorre a fost reales deputat Edmond Blanc, coproprietar al ruletei din Montecarlo, de și fusese invalidat din cauza profesiei pe care o are.

— Jules Guesde și colegii săi socialiști din camera franceză, au propus un proiect de lege prin care să se naționalizeze minele, care să fie scoase de sub regimul proprietății private.

Italia.—Consulatul Italiei la Filadelfia a depeșat guvernului din Roma că, în urma crizei industriale și comerciale în Statele-Unite, e de nevoie să se vie în ajutorul muncitorilor Italiani, ca să fie repatriați.

S'au luat măsuri pentru aceasta cum și pentru împiedicarea emigrațiilor noi în America.

— Sâmbăta trecută, la Montecchio-Maggiore, aproape de Vicenza, populația a năvălit în sala ședințelor consiliului comunal și a gonit, lovindu-i cu bastoanele, pe edil. Apoi, oamenii au stăratat mobilele din casa primăriei.

Intreaga cauză a agitației a fost numirea unui medic comunal lipsit de simpatia populației.

Germania.—Ziarele germane aduc știrea, că împăratul Wilhelm va întreprinde o lungă călătorie vizitând Olanda, Suedia, Norvegia, Anglia și Scoția. Acestei călătorii i se atribuie un scop politic. Împăratul vrea să câștige pentru Tripla-Alianță simpatia acestor țări.

— Am anunțat că la Mainz au fost arestați 2 francezi bănuși de spionaj. Ni se scrie că ei se cheamă Bontinet și Bezelle și sunt ingineri din Rheims. Arestații au fost duși la fortăreață și închiși. Peste câte-va zile vor fi expulzați.

Austro-Ungaria.—Situția cabinetului maghiar e încurcată. Totul depinde de la audiența primului ministru Wekerle la împăratul. Dacă lui Wekerle i se va da voie să numească noi senatori (magnați) pe viață, atunci se crede că la a doua votare proiectul căsătoriei civile va fi primit. În acest caz criza va înceta. În caz contrar cabinetul va fi silit să demisioneze.

— În cercurile politice din Viena se vorbește, că ministrul de externe Kalnoky va demisiona în curând. Cauza ar fi învinovățirile ce i se aduc că a contribuit mult ca să cadă proiectul căsătoriei civile în camera magnaților.

Anglia.—Cabinetul din Londra e foarte jicnit de faptul că sultanul Turciei n'a permis kediului Egiptului să facă o călătorie la Londra.

E vorba să se facă represalii la Pörtă. — Ducele de Fife, ginerile prințului de Wales, s'a pronunțat pe față contra privilegiilor lor. Prințul crede că e de nevoie să se introducă elemente populare în camera înaltă.

Rusia.—Se scrie din Petersburg că marele duce Pavel va însoți pe moștenitorul tronului într-o călătorie la Londra. E chestia de căsătorirea marelui

duce cu una din fiicele prințului de Wales.

— O tipografie clandestină s'a descoperit chiar sub grajdurile palatului. Mai mulți vizitii și argați au fost arestați ca nihilști.

Turcia.— Din nou, în insula Creta, se produc revolte. Mai multe asociații de conspiratori au fost descoperite.

E vorba de proclamarea din nou a stării de asediu.

DESCOPERIREA ZILEI

Guturaiul și iodoformul.—Guturaiul este inflamațiunea mucoasei nasului, o răceală la cap, însoțită de strănut, de pierderea mirosului și poftelor de mâncare.

Cei vechi ziceau că guturaiul este o răceală la creier. Doctorul Maurel a făcut o descoperire foarte importantă și prin ajutorul căreia se poate ușor vindeca guturaiul.

Ast-fel acest învățat sfătuște de a se aplica de mai multe ori pe zi bumbac preparat cu iodoform la nări.

Proporțiunea trebuie să fie de 10 la sută.

Ast-fel se respiră un aer desinfectat care ucide populațiunea de microbii care produc sau mențin guturaiul.

După cum am anunțat, azi Duminică 15 Mai a. c. va avea loc inaugurarea oficială a noii noastre mașini rotative. Mașina va începe să lucreze la ora 3 p. m.

Încă de la ora 2 p. m. muzica batalionului I de vânători va cânta în curtea stabilimentului, unde se va da și o masă tuturilor vânzătorilor ziarului «Universul» și personalului stabilimentului nostru.

Noua mașină rotativă pe care o inaugurăm este din marea fabrică König & Bauer, din Würzburg (Bavaria). Ea tipărește 16.000 de foi într'un ceas. Ziarele es câte 5 de o dată tipărite pe câte-și patru paginile, făcute în patru și numerate. Un clopoțel anunță fie-care 50 de foi tipărite.

Toți cititorii noștri pot asista la această inaugurare.

NOTA SATIRICĂ

Președintele.—Mai ai ceva de zis pentru apărarea clientului d tale?

Avocatul, (care venise cam parfonat): —Tara-ra-bum diri!

Acuzatul.—Auleo, mi se pare că apărătorul meu a înebunit.

Președintele.—Nici o vorbă. D-ta ești aici ca să tacți și el să vorbească!

H A Z

Un englez dă o masă la un restaurant mare din București la care invită mai mulți prieteni.

La scoateală țalul îi pune 50 de fr. pentru 50 de lumânări. Englezul plătește și dă ca bacșiș celor 5 chelneri carei serviseră câte 10 lumânări zicând: — 10 lumânări fac 10 franci, dați-le înapoi țalului pentru 1 franc.

Procesul Memorandului

Ni se telegrafiază următoarele despre ședința de alaltăeri a procesului din Cluj:

La orele 8 și jumătate s'a deschis ședința; președintele a făcut rezumatul desbaterilor, apoi a citit întrebările puse juraților—in număr de 37.

Acuzatul fiind întrebat, răspund că n'au nici o obiecțiune de făcut. Procurorul a cerut ca curtea să ia în considerație, pentru a da un verdict drept, textul traducerei franceze, maghiare, germane și italiene. Curtea a respins cererea procurorului.

La orele 12 jurații s'au retras pentru a delibera. Sala a fost golită și galeriile închise.

Verdictul

La orele 1 jum. juratul Werner pronunță verdictul.

Juriul răspunde **da** pentru toți acuzații, afară de Vasiliu Rațiu, vicarul din Făgăras, Nicolae Munteanu, Duma și Nicolae Roman.

Iată numărul de voturi cu care au fost condamnați membrii comitetului național:

Dr. Rațiu	10	voturi
G. Pop de Băsești	12	»
Lucaciu	11	»
Comșa	12	»
Barcianu	11	»
Cristea	10	»
Coroianu	11	»
Barbu	10	»
Dr. Mihali	12	»
A. Suci	8	»
M. Veliciu	12	»
Pațița	12	»
Domide	12	voturi
Dionisie Roman	7	»

Procurorul cere **pedeapsa de peste 2 ani și jumătate** pentru toți condamnații, afară de Patriciu Barbu și de d. Roman pentru cari cere o pedeapsă mai mică.

Tot odată cere condamnarea lor la plata cheltuelilor procesului în suma de 3238 florini.

Sentița

La ora 5 Președintele a dat citire următoarei sentițe:

Dr Rațiu	2 ani
Dr Lucaciu	5 »
G. Pop de Băsești	2 »
Comșa	3 »
Bărcăanu	2 » jum.
Cristea	8 luni
Coroianu	2 ani 8 luni
Barbu	2 luni
Dr. Mihali	2 ani jum.
A. Suci	1 an 8 luni
M. Veliciu	2 ani
Pațița	2 » jum.
Domide	2 »
D. Roman	8 luni

Toți sunt condamnați la arest de stat și solidar la plata cheltuelilor procesului în suma de 3.238 florini.

Această sentiță trebuie să se înscrie în 13 ziare.

UN SFAT

Curățirea pivnițelor de umezeală.—Spre scopul acesta întrebuițăm Chlorcalcium; punem pe oscândură pusă pieziș praf de Chlorcalcium sub care punem vase ca să se adune apa. Chlorcalcium trage umezeala din pivniță în el și îndoie atât cât este volumul lui. Cu cât este umezeala mai multă în pivniță, cu atât mai iute curge Chlorcalcium ud în vase. Cu modul acesta se poate ține aerul din pivniță tot d'a-una uscat și se poate păstra în ea poame și altele.

ȘTIRI

Duminică.

Se scrie din Ploești, că tânărul Iorgu, servitor la d. D. Petrescu, de fel din comuna Podeni Noui, în etate de 16 ani, ducând acasă un cal, prin dreptul magazinului Frații Nedelcovici, din calea Câmpinei (Obor), s'a speriat calul și lovindu-l a cauzat moartea nenorocitului ténar, care avea căpăstrul calului înfășurat pe mâna sa.

Toate lucrările pentru punerea în aplicație a noii legi privitoare la judecătoriale de ocoale, sunt gata.

Această lege va fi pusă în vigoare pe ziua de 1 Iunie.

Consiliul de ministrii a autorizat loteria în folosul expozițiunii cooperativei române, în sumă de 150,000 lei și cu câștiguri de 36.000 lei.

Membrii serviciului de salubritate publică al capitalei s'au întrunit sub președinția d-lui N. Filipescu, primarul capitalei, spre a discuta măsurile de igienă și salubritate publică ce sunt de luat cu apropierea marilor călduri. Intre altele s'a decis ca să se facă și băi publice pentru oamenii săraci; prețurile la aceste băi vor fi cât se poate de scăzute.

D-nii arhitecți I. Socolescu și St. Ciocărlan, au terminat planurile con-

strucțiunii expoziției cooperative. Lucrările din grădina Cișmeții vor începe săptămâna viitoare.

Primul tren de plăcere care va circula între București—Sinaia—Predeal, va fi în ziua de 20 ale acestui luni, adică în ajunul zilei de Sf. Constantin și Elena. Se știe că prețurile pentru acest tren sunt pe jumătate.

Ministerul instrucțiunii publice a invitat pe directorii școlilor din toată țara ca să trimeată la a patra expoziție a cooperativelor române dacă cred că au, lucrări cu cari pot să se prezinte.

Azi, va avea loc cu mare pompă precum am spus, inaugurarea liniei ferate Lăculețe-Pucioasa.

Invitații din capitală vor pleca cu trenul de la 8 ore și 10 m. dimineața și vor ajunge la 12 ore și 35 m. la Lăculețe, unde se va oficia un Te-Deum.

D-nii C. Georgescu, profesor la gimnaziul din Buzău, Emil Istrate, profesor de științe fizico-chimice la liceul din Focșani, și M. Rascu, maestru de desen la externatul de fete din Iași, au fost numiți prin decret regal, profesori definitivii la catedrele lor.

Procesul locotenentului Filostrat, fostul casier al clubului militar, va veni înaintea consiliului de răboi al corpului II de armată la finele lunii.

Filostat va fi judecat în contumace.

Ministerul cultelor a dat o circulară către rectorii universităților din București și Iași, spre a aduce la cunoștința studenților că nici o scutire de taxe pentru înscripțiuni, examene și diplome, nu se va mai acorda de cât în urma avizului decanilor facultăților respective.

M. S. Regele și altele lor regale principele Ferdinand și princesa Maria se vor întoarce în țară în ziua de 28 Mai.

Examenale căpitanilor aspiranți la gradul de maior vor începe la 15 Octombrie.

DEPESI

Explozie teribilă.—6 răniți
Viena, 13 Mai.

Mai toți soldații din Cracovia s'au dus în magazinul grăii de nord din acel oraș ca să scoată niște mărfuri. Un soldat a aruncat o țigară aprinsă care căzând într-o butie cu spirit a pricinuit o teribilă explozie. 6 soldați au fost răniți grav. Ei au fost transportați într-o stare desperată la spital.

Situația în Serbia.
Belgrad, 13 Mai.

Telegramele din provincie continuă a veni pentru a felicita pe regele pentru actul de la 9 Mai.

În toată țara ordinea și liniștea sunt perfecte.

Regele a primit ieri numeroase deputații; erau deputații și din Niș și Kragujevat.

Regele Milan a primit Curtea de Casație.

Asistență la căsătoria prințului Carol de Hohenzollern.
Berlin, 13 Mai.

Prințul Frederic Leopold a plecat astă-seară la Bruxel, cu o suită militară, pentru a asista ca reprezentant al împăratului, la căsătoria prințului Carol de Hohenzollern.

— Prințul de Hohenzollern, prințul și princesa de România au plecat la Bruxel.

Criza ministerială franceză.
Paris, 13 Mai.

D. Carnot a primit azi dimineața pe d. Peytral care a stăruit în refuzul său de a forma cabinetul. D-sa a declarat că d. Bourgeois este cel mai desemnat pentru a rezolva criza. D. Carnot va chema după amiază pe d. Bourgeois.

Paris, 13 Mai.

Se asigură că d. Bourgeois a cerut să consulte pe amicii săi, înainte de a da un răspuns. D-sa voia să fie ajutat de d. Peytral în negocierile preliminare. În fine, d-sa a declinat misiunea de a forma cabinetul; însă a declarat că va primi un portofoliu într'un minister radical.

Președintele a chemat pe d. Brisson la Elizee.
Maî multe ziare cred că d. Carnot va reveni la ideea de a însărcina pe d. Dupuy cu formarea noului cabinet.

Holera în Rusia.

Königsberg, 13 Mai.

În urma apariției holerei în Rusia, guvernatorul a decis ca intrarea călătorilor venind în Rusia în districtele Neidenburg și Ortelsburg să fie permisă numai prin Illowo.

Descoperirea unui complot

Bucnos-Ayres, 13 Mai.

S'a descoperit un complot și s'au confiscat mai multe bombe. 3 francezi, 2 austriaci și un italian au fost arestați. Ei proiectau să spulbere în aer congresul și Bursa.

Jocuri și petreceri

SARADA

d-nu Alexandru Stătescu (Ostrovl-Dobrogea)

Când cântî, s'aude prima parte; A doua parte nu răsună, E însă, altă, o consună Și se învață în carte... A treia parte, cea din urmă, E jalnică și dureroasă Intreaga vorbă e frumoasă, Că mi te plimbă în turmă.

Orice persoană ce ne va trimite deslegarea e încredințată a acestor sarade. cel mult până la 20 Maii curent, va participa la tragerea la sorț a unui fumos roman.

Deslegarea șaradei din «Universul Literar» No. 18 este:

Noroi

Au deslegat:

București: d-rele Anetta Leontescu, Elena Bocuca, Paulina S. Calmanovic, Emilie Berlanot, Conrad Georgescu, Florica S. Niculescu, Matilde Triandafil, Elena Castrișeanu, Sofia Teitel, Sally Cohen, Lucia Sid, Margareta Palade, Smaranda Z. Lăzărescu, Maria Ene, Sofia Vasilescu, Maria Iliescu, Aneta Balaban, Venera M. Iliescu, Rosa M. Gropper; d-na Theodora C. Dumitrescu; d-nii Iliescu Emilia, N. C. Ivanovic, Herman Triller, Icu Vasilescu, Nae Georgescu, Neulaf I. Manda, Ia Demetrescu, Herman Brociner, Mihail Orăscu, Anase I. Preșescu, Ilie I. Sinaer, D. M. Mitran, Moritz Steinberg, Atanasii I. Thoma, Moritz Teitel, Moisescu Ioan, Ivan Petrescu, Popescu N. Ion, Tulceanu Alexandru, Leon A. Ionescu, Heinrich Kattelmann, L. Strassberg, Dumitru Poerescu, Arthur Rubinstein, Dimitrie I. Verbeicanu, I. M. Mitran, Isac H. Moisescu, Benjamin Bali, Bernhard Rosen, Dumitru Stănescu, Grigore I. Odobescu, Alexandru Cincinat, Eduard H. Klopper, Jean I. Dumitrescu, Tănase C. Dumitrescu, Nicolae Cenciu, Constantin Udrescu, George C. Marinescu, Tudor T. Panaitu, C. I. Manda, Zaharescu Dumitru, Isac M. Grünberg, A. Damian, Ion G. Onitza, Apostol Niculescu, Rasen Jaques, Vasile P. Popescu, Nicu Orloff, A. A. Dumitrescu, I. Moisescu, Anole I. Spirescu, Nae D. Măinescu, Benedictu Roimescu.

Bacău: d-ra Ecaterina P. Teodor. Bălșii: (com.) d-nu D. Celariadu. Birtad: d-rete Tica Popovic, Aglaia Popovic; d-nii Al. V. Damaschin, George M. Gheorghiu, N. Andele

Buzău: d-ra Lența Martinescu; d-nii George A. Ionescu, Grigore Gheorghiu, Nicolae E. Deciu.

Brăila: d-rele Elena M. Orășeanu, Elena D. Ungu, Rosina N. Solomon, Janeta N. Solomon, Parahira Untaureanu, Elisa M. Orășeanu; d-na Ana Enselberg; d-nii Ioan I. Barbu, Ion C. Pantu, Mișțaș I. Todoreanu, Costi Atanasiu, Dumitru Untaureanu, Alexandru Sodițeanu, Nicolae I. Tășescu.

Belgiugatele (Ilfov): d-nu Dimitrie G. Mihăilescu.

Bolovari (com.): d-ra Aglaia G. Vrănceanu.

Bitești: d-nii Atanasie Zaharia, Ionuță Bobeanu.

Bucurabii: d-na Eufrosina Claiș.

Constanța: d-nu Ioan S. Ardeleanu.

Corbiș-mari (com.): d-ra Maria Măntălicu. Craiova: d-rele Xenia Vrăbescu, Filofteia Gherghina; d-nu Dimitrie D. Stoenscu. C-Lung: d-ra Ana Tutuc, Al. Th. Dimache. Cepenitza (com.): d-na Sevasta Scutariu; d-nii I. Ionescu, Grigore Scutaru.

Calafat: d-na Elena S. Rădulescu. Corabia: d-nii Ioan Stavrinid, Isac Marcus. Drăgășani: d-nu Emanoil Georgescu. Fălcieni: d-ra Elvira Săveanu, d-na Eugenia Lăpușeanu.

Focșani: d-ra Elena Negher, Florica P. Petrescu; d-nii Ghiță Grigoriu, Titu Atanasiu, Ioan Stoenscu.

Galati: d-rele Anastasiu G. Neulau, Harihcia P. Zotiadi, Eugenia G. Ștefănescu, Paraschivița Damian, Sofia H. Vourucias; d-na Ecaterina V. Stoianoff; d-nii Teodor T. Dobrea, H. G. Goiciu, Jordan Ghencoff, T. G. Secură, Ilie Kalucoff, Haralambie Dimitriu, Const. I. Peneiu, Nicolae G. Tancu, Lambru Mihailescu, Crum. Șapoff, Ghiță Dudescu, P. Damian, Maurice Schöffler, Boris M. Schopoff.

Giurgiu: d-ra Ecaterina Mihăilescu; d. Stelian D. Zlătescu.

Huși: d-ra Maria N. Cornea. Humulești (com.): d-nu I. M. Săndescu. Iași: d-nii Benedict Voinescu, Franț G. Roch, Ion Ștefan.

Ostrov: d-nu Alexandru Stătescu. Odobești: d-nu C. Ionescu.

Plocești: d-ra Elena P. Ștefăneanu; d-na Natalie Mihăescu; d-nii Petre M. Petrescu, Costică G. Constantinescu, Costică D. Ionescu.

Pina Petri (com.): d-nu Costică N. Vasilescu. Pârscov (com.): Nicolae Vasilescu.

Pitești: d-ra Eliza Aslan. R-Sărat: d-nii Mitică Teodorescu, Demetrie Rădulescu.

Sulina: d-nu S. Comerzan. T-Măgurele: d-nii Nicolae N. Presbeanu, Ilie N. Malaxianu.

Târgoviște: d-rele V. Gheorghiu; Elena Constantinescu, Eugenia Muller; d-na Irimia I. Constantinescu.

Zimnicea: d-nu Mișu G. Raba. Premiul a fost câștigat prin tragere la sorț, de d-șoara Sally S. Cohen din Capitală.

MARE DEPOZIT

de

PĂLĂRII

- Pentru Bărbați și Copii - de la lei 1.70 până la lei 5.50 bucată

La administrația ziarului «Universul» Strada Brezoianu No. 11, a sosit un transport de pălării, fason ultima modă, cari se vînd cu următoarele prețuri: Pălării moi pentru vară. . . Lei 1.70 Pălării moi ultima modă. . . » 3.— Pălării tari ultima modă. . . » 4.80 Pălării tari ultima modă. . . » 5.50 Pălării roșii, verzi și albastre, pentru copii . . . » 2.50 Pălării marinar pentru copii » 3.— Pălăriile sunt de culoare neagră, maron gri, beige și tabac.

Nici cu 40 la sută mai scump nu se pot găsi asemenea pălării în toată țara. Vindem effin ca să aducem serviciul publicului nostru cititor.

Reparațiune de ceasornice

-cu 50 la sută mai ieftin de cât ori unde- Depozitul de ceasornice de la administrația ziarului UNIVERSUL, luând un avînt foarte mare și în urma dorinței exprimate de mai mult cititori, am adus din Geneva (Elveția) două lucrători speciali pentru repararea ceasornicilor.

Pentru a satisface publicul și mai ales pe cititorii noștri, ori ce reparație de ceasornice se va face cu 50 la sută mai ieftin de cât ori unde. A se adresa la administrația ziarului UNIVERSUL strada Brezoianu No. 11, București

Se caută

Două fete croitorese care să știe a lucra și cu mașina. A se adresa în str. Țăranilor No. 79.

MAȘINE de CUSUT

- Primul Depozit de MAȘINE de CUSUT - Patent SINGER Perfectionat.

Cele mai bune din lume. Neîntrecute în soliditate, lucrare și eleganță. Peste 5 milioane sunt în întreținut.

Cel mai însemnat depozit în România de VELOCIPEDE

Biciclete de siguranță pentru bărbați și copii. - Triciclo. - Mers ușor! Eleganță completă! Cea mai mare soliditate!

Arme! Arme! Arme!

de vîndtoare, de precizie, de apărare, de salon; - Carabine -

Carabine cu repetiție ce poate descărca într'o jumătate de minut 12 focuri, bătînd 1000-1500 metrii. Cea mai bună armă pentru vînttori, moșieri, arendași, etc. - Revolvere de toate felurile și mărîmîle, Cartușe, Tuburi, etc.

Atelier special pentru reparat Masine de cusut, velocipede, arme. - Un armurier experimentat este însărcinat cu repararea armelor.

Catalogul ilustrat să trimită la cerere gratis și franco. Depozitar general:

B. D. ZISMAN

Compania Americană

București, Calea Victoriei No. 44, București.

Magazinul se află lângă farmacia Bruss (vis-a-vis de Luvru), colț cu strada Nouă.

Cărucioare pentru copii, Fotolii pentru plîmbat bolnavii, etc. 1422.-(42)

Impotența Bărbatului și Sterilitatea femeii

(Nepuțința de a face copii), precum și slăbiciunea de memorie, slăbiciunea d'a vedea și d'a arzi, poluțiunî săi perferi nocturne, florî albe la femei, boalele toate cari provin din prea mult abuz al plăcerilor, se vindecă de sigur întrebunțându-se GLOBULELE RECONSTITUANTE ale dr. Taylor, aprobate de consiliile sanitare superioare din România și Italia, preparate în marele stabiliment chimic al D-ului Bertelli, din Milan, considerate cu drept cuvînt de dr. Duplais de la Academia franceză ca cel mai reconstituant cunoscut pînă acum.

Un flacon cu instrucție costă lei 8.50. Depozitul pentru toată România e la Drogheria Centrală a d-lui Mihail Stoenscu, farmacist, Strada Academiei No. 2, București. Mai se vinde la farmacia «Ochiul lui Dumnezeu», Victor Thuringer, Calea Victoriei No. 154, București și la toate farmaciile din țară.

Adevăratele flacoane cu globule Taylor, vor fi înfășurate sub cămașă cu o instrucție în românește, stampilată cu peceta administrațiunei ziarului «Universul».

Toate boalele

- de ficat, stomac și inimă -

se vindecă întrebunțându-se Hapurile vegetale indiane precum și Amar Indian ale D-ului W. SIMON, preparate în marele stabiliment chimic al D-ului Bertelli, din Milan. Aprobate de consiliile sanitare superioare din România și Italia.

Afară că vindecă galbănarea, atacurile de vînin, colica epatică, tumorile la ficat, inflamațiunea splinei, incuierea de tranșii, disenteria, gastritele catarale, indigestiunile și nepofta de mîncare, durerile de stomac, durerile de cap, boalele uterine, încetarea periodului, period puțin și întîrziat, periodul cu durere, panglică, slăbirea vederii provenind din alterația sîngelui și ficatului, nevrosele, palpație de inimă și idropisia, Hapurile vegetale indiane și Amarul indian sunt și cel mai bun curător al sîngelui stricat, în urma boalelor ficatului sau ale efectelor de microbii și mîsmă palustre (bătoase).

Pilulele indiane costă lei 2.80 și Amarul Indian lei 3.

Depozit pentru toată România la drogheria centrală Mihail Stoenscu, farmacist, strada Academiei No. 2, București. Mai se vînd și la farmacia «Ochiul lui Dumnezeu», Victor Thuringer, Calea Victoriei No. 154, precum și la toate farmaciile din țară.

Cutia adevăratelor Hapurî indiane și flaconul cu Amar indian vor avea o instrucție în limba română și vor purta peceta administrației ziarului «Universul». Toate aceste medicamente care nu vor avea instrucțiunea cu peceta ziarului «Universul», se vor considera ca falsificate, priu urmare nu se poate garanta efectul lor.

Pentru bolnavi

Persoanele cari tușesc sau sufer de influență, astm, laringită, durere de gât, bronchită, catar, inflamații intestinale, le sfătuim a cumpăra renumitele HAPURI de CATRAMINĂ ale d-ului Bertelli, premiate la 6 congrese medicale și aprobate de consiliul sanitar superior al României și al Italiei. Aceste hapuri vindecă în câte-va zile orice tuse. În Italia unde bătut influența, toate celebritățile medicale întrebunțază cu mare succes HAPURILE de CATRAMINĂ. Depozitul principal la drogheria centrală M. Stoenscu, strada Academiei No. 2, București, și la farmacia «Ochiul lui Dumnezeu» Victor Thuringer, calea Victoriei No. 154, București. - În Ploesti sunt de vînzare la Frații I. T. Christescu, droghisti. - În Craiova la farmacia Conteswaller, strada Lipscani. - În Brăila la farmacia N. Fillotti, str. Regală No. 23 și în Tulcea la farmacia regală Dumitru Melinescu, strada Elisabeta Doamna No. 24. - Se vinde cu 3 lei și 75 bani cutia. - Toate cutiile ce nu vor avea pe din afară peceta administrației ziarului UNIVERSUL și pe dinăuntru o instrucțiune în românește tot cu peceta ziarului UNIVERSUL, se vor refuza ca falsificate.

Toate boalele secrete

LA BĂRBAȚI ȘI FEMEII

- vindecate în câte-va zile -

Un medicament declarat de toți marii medici din lume ca cel mai bun în vindecarea a orîce fel de boale secrete la bărbați și femei, și care nu produce greață, nu strică pofta de mîncare și nu are nici un gust rît, este Extractul de Copalivină și Pariglină al d-ului Thorn, din Londra, aprobat de consiliile sanitare superioare din România și Italia, și preparat în marele stabiliment chimic al d-ului Bertelli din Milan.

Acest extract vindecă în 36 ore sculamente noi și în câte-va zile cele mai vechi și mai rele boale la bărbați și femei, precum: Blenoragie, fluoriile albe, boalele uretrale și uretrine, restrîngerile uretrei, durerile de spată și de rinichi, iritațiile uretrei, ale bîșiciei, ale uterului, catarul bîșiciei, boala de peatră, erupțiunile scorbutice, oprirea și nestăpînirea urinei, etc.

Intrebunțarea este lesnicioasă și se poate ține în cel mai mare secret.

Expedierea se face cu cea mai mare discrețiune. - Un vas cu instrucțiune în românește costă 6 lei 50 bani.

Depozit pentru toată România la Drogheria Centrală a domnului Mihail Stoenscu, farmacist, Strada Academiei No. 2, București. Mai se vinde la farmacia «Ochiul lui Dumnezeu» Victor Thuringer, Calea Victoriei No. 154, București și la toate farmaciile din țară.

Toate borcanele ce nu vor avea pe dinafară peceta administrației ziarului «Universul» și pe dinăuntru o instrucțiune în românește tot cu peceta ziarului «Universul», se vor refuza ca falsificate.

A. Kibrick

- DENTIST -

s'a mutat din Piața Teatrului în Strada Nouă

-No. 6- (Casa proprie)

Vis-a-vis de hotel Capșa alături cu farmacia Brus.

SECRETUL UNUI MORMENT

Roman de Emile Richebourg

PARTEA II

Negustoreasa de toaleta

XII

E mama!

- Bine, zise secretarul către nevasta, am să aflu curînd ceia ce e în a-vîr tînerul acesta.

- Și când avu informațiile pe cari le avea și care erau toate favorabile lui Paul Lebrun, fu și mai îngrijit și comunică nevastei sale îngrijirea sa.

- Firește, Georgeta nu putea încă să vorbească pe tînerul artist; însă era sigur pe putință ca nenorocirea asta se va întîmpla; se simțiră deci datorî ideea de veste fetei să nu se încurce.

- D. Delmas tocmai se afla acasă într'o cameră când Georgeta veni să facă o vizită

paraliticeî. Dînsul aduse vorba despre tînerul care, după părerea sa, își trecea prea multă vreme cu desemnurile peisagelor din jurul orașelului.

- Dar vine numai de doue ori pe săptămână, observă Georgeta.

- E adevărat, răspuse d. Delmas, însă vine Miercurea și stă pînă Joi seara; și vine Sîmbăta și se întoarce tocmai Luni la Paris. În scurt, el e mai mult la Montlhery de cât la Paris în atelierul său. Spusu-ți-a dînsul exact, Georgeto, ce pozițiune are dînsul și ce pozițiune are tatăl său?

- Nu, d-le.

- Ei bine, o să-ți spun eu ceea ce dînsul a crezut de cuviință să nu-ți spună; tatăl său, d. Lebrun, nu e, cum ai crezut poate, un lucrător simplu ci un om de mare talent în meseria sa și ocupă în atelierul său vr'o cincîspre-zece lucrători. E o persoană cunoscută, un adevărat artist în felul său, de o cinste netăgăduită și care, cum toți știți, a adunat o avere frumoasă. Și dînsul n'are de cât pe fiul acesta pe care îl cunoști, pe care îl iubește și de care e mîndru.

- Și are dreptate să se mîndrească cu dînsul căci Paul Lebrun are o purtare ce poate fi dată de model ori-cui și are înaintea lui un viitor strălucit. Așa de tîner cum e, a ajuns deja să fie cunoscut și apreciat. Nu e un începător care face încercări, studii și 'și caută calea. E un artist desăvîrșit care a creiat deja mai multe opere însemnate.

- Însă trebuia să-ți spun că dînsul a fost elev al școalei de bele-arte și că a stat la Roma mai multî ani pentru ca să se perfecționeze în arta sa prin studiul artiștilor mari ai școalei italiene. S'a întors numai de curînd la Paris.

- Iată scumpa mea Georgeta, cine sunt d-nii Lebrun, tatăl și fiul. Am fînut să capăt aceste informații pentru ca să-ți le comunic și astea în interesul d-tale, bine înțeles.

Fata ascultase cu cea mai mare băgare de seamă dar și cu o emoțiune ce fu observată odată cu îngîlbenirea feței ei, de către soțul Delmas.

- Semn rît! se gândiră aceștia în același timp.

- Și fiind că fata tăcea mereu, d. Delmas urmă:

- Scumpa mea Georgeta, trebuie să-ți spun că noi suntem foarte îngrijați pentru d-ta de șederea d-lui Paul Lebrun la Fasamul aurit.

- Da, ne e teamă să nu-ți vorbească de dragoste și ne temem asemenea că inima d-tale n'o să fie destul de bine închisă contra vr'unor cereri funeste.

Fata răspuse cu oare-care vioiciune:

- D. Paul Lebrun se poartă foarte cuviincios cu mine, e politicos, e respectos.

- Da, e un tîner foarte bine crescut însă tocmai de asta e mai primejdios. Dacă inima d-tale s'ar prinde de dînsul, Georgeto, asta ar fi o mare nenorocire pentru d-ta.

- O mare nenorocire, repetă ea ca un ecou.

- Da; înțelegi prea bine, scumpa mea copilă, că d. Paul Lebrun nu poate să se căsătorească cu d-ta și că dacă-ți ar spune vorbe de dragoste, ar face astea numai în scop de a te avea de amantă.

A se citi urmarea în „Universul“ politic de mîine dimineață, luni.

CASA DE SCHIMB

Nachmias & Finkels

No. 8 în nouă palat Dacia-România, strada Lipscani, în fața palatului băncii Naționale

Cumpără și vinde tot felul de efecte publice, bonuri, acțiuni, scotează cu poze și face ori-ce schimb de monezi.

SALVADENT

REMEDIU SIGUR pentru înlăturarea durerilor de măsele și de dinți stricați, precum și a boalelor de gingii, gură și gât, vindecând chiar nesuferitul miros de gură și guturaiul: (troahnă, răgușală, gâlcile, anghină, abudă, orbăți, fisturi, roșeață, gingiile mâncate, umflături în falci, năjid, piatra și putregaiul dinților găunoști).

SALVADENTUL se mai poate întrebuința cu succes și în contra scurgerilor de urechi și de nas înlocuind nesuferitul „Iodoform” în toate ranele și răniurile, ca pansament.

Pentru salvarea denturii, vindecarea boalelor aci arătate și desinfecțarea igienică a gurei, s'a găsit numai acest remediu sigur numit **SALVADENT**, aprobat de consiliul sanitar superior civil și militar, precum și de înaltele autorități științifice, în urma experimentărilor bine apreciate prin spitale, Laboratorii universitare și Cabinetele de dentiști, precum și prin numeroasa clientelă a mai multor medici cu reputație distinsă, asigurând prin certificate, buletine, scrisori de felicitări și mulțumiri multe pentru prețioasa descoperire a **SALVADENTULUI**, inventat de d-nu **S. Poplin**, vechiul farmacist șef al spitalelor civile din capitală, care a lăbuit să prepare acest medicament sub formă de pulvere antiseptică, analgesică, calmantă, topică, rezolutivă, descongestionând membrana mucoasă și desinfecțând energia gura, fără nici un pericol de otrăvire; înghițându-se chiar și de un copil, de orele la unele din boalele arătate **SALVADENTUL** se suflă în gât. Gustul și mirosul medicamentului sunt destul de plăcute.

„SALVADENTUL” se găsește la toate farmaciile (**Dezpozite la drogueria din București** precum și la **Administrația ziarului „Universul”**), și la inventator. Cutia 1 Leu.

POMADA ITALIANĂ

Contra cheliei găsim în fie-care zi în ziare, proclamate ca remedii sigure, niște specialități neficace și chiar periculoase. Pomada pe care noi o prezentăm publicului nu trebuie de sigur pusă în rândul acestor false remedii și miile de vindecări obținute atestă eficacitatea și infailibilitatea ei.

Pomada Italiană e un produs serios studiat, stimulant și nutritiv, un regenerator foarte puternic al părului și infailibil, ale căre proprietăți balsamice, introducându-se prin porii pielii, întăresc rădăcina părului, împiedică atrofierea bulbilor și face să crească în câte-va săptămâni părul și barba, dacă vitalitatea tubului capilar nu e de tot stinsă.

Pomada Italiană, afară de aceea că oprește căderea părului și curăță părul de toate murdăriile ca: mătreața și altele, ținându-l tot-d'a-una sănătos, moale și lucios, mai are și incontestabila proprietate de a preveni albierea părului.

Pomada Italiană redă părului lucirea sa și e foarte folositoare pentru copii mici, de oare-ce, pe lângă că ea curăță perfect părul, îl face să devie des și creț.

Recomandăm această pomadă, care posedă cel mai plăcut miros, pentru întrebuințarea zilnică ca să evite cosmeticurile vătămătoare pentru fixarea părului, cari sunt cauza principală pentru care se strică țesătura capilară.—Flaconul lei 4.50.

N.B.—Am constatat că niște speculanți au falsificat această pomadă imitând eticheta și altele. Pentru ca publicul să nu fie înșelat, înștiințăm că adevărata pomadă italiană se vinde în București numai la administrația ziarului „Universul”, strada Brezoianu No. 11, și la Biuronul calculator Calea Victoriei No. 150.

Se mai găsește și în următoarele orașe principale: În Galați: la corespondentul nostru, strada Domnească, sub hotel Concordia, vis-a-vis de noua cofetărie Centrală.—În Iași: la d. E. I. Brumer, depozit de ziare, str. Golia No. 46, foste dughenele băncii.—În Brăila: la d. Constantin Popescu, librar, calea Regală No. 31.—În Craiova: la d. I. G. Coșoveanu, librar și depozit de ziare, strada Unirei.—În Roman: la librăria K. Rottemberg, strada Ștefan-cel-Mare și strada Primăriei.—În T. Ocna (jud. Bacău): la d. I. Apostol.

STATIUNEA CLIMATICA „SOLCA”

— ÎN BUCOVINA —

Deja de mult cunoscută publicului român, situată la o pozițiune naturală admirabilă, înconjurată de păduri de brad și molid, cu aer foarte ozonifer și lipsit de colh, cu două stabilimente de hydrotherapie, înzestrate cu cele mai noi și bune aparate hydro și electrotherapeutice, cu izvoare minerale naturale de tot felul, precum băi de stafiună naturală din izvoare din Solca, băi din extract de frunze de brad, molid, etc., băi de săpun, malt, etc., cu o altă secțiune de electrotherapie, masaj și cură de inhalajunc.

«Cure pneumatice după modelurile din Gleichenberg și Reichenhall».

Cure cu zer de oae (jintită), lapte dulce și kefir.—La stațiunea climatică Solca, se află locuințe frumoase, confortabile și estine, o bucătărie excelentă și camere complet aranjate.—Prețurile foarte moderate.

Sezonul începe la 15 Mai și durează până la 15 Septembrie

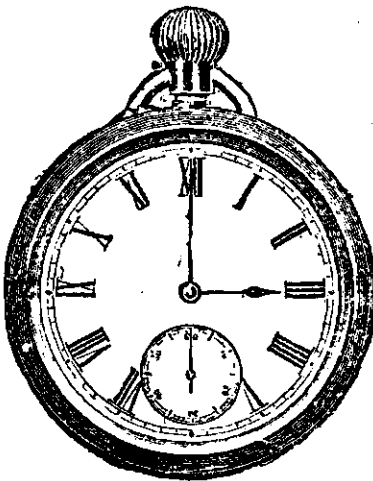
În timpul sezonului se află la Solca o muzică foarte bună, teatru, reșnunț, etc. Două medici, farmacie și un birou telegrafo-poștal, se află la dispoziția vizitatorilor.

Din România calea cea mai apropiată este prin Burdujeni, Ișcani, Hadikialva, Rădăuți. Informațiuni precum și prospecte se dau de

Președintele comisiunii de cură.
Dr. H. FORAS.

1660.—(16)

Mare deposit de ceasornice

— NE MAI POMENIT DE EFTIN —

	L. B.
Ceasornic de buzunar, de nichel (remontoir)	5.60
Frumoșe ceasornice de masă, cu deșteptător	5.40
Ceasornice de masă cu deșteptător, de lemn sculptat, înălțime 35 centimetri. Aceste ceasornice sunt o adevărată podoabă pentru un salon. Nici cu 40 lei nu se pot cumpăra în România asemenea ceasornice. Noi le vindem numai cu	15.50
Ceasornice de masă cu deșteptător, formă patrată de aluminiu și metal galben așa zise <i>Mercur</i> , de o frumusețe și eleganță rară. Le vindem cu prețul fabricii	14—
Ceasornice de masă cu deșteptător, de metal, așa zise <i>Student</i> . Foarte frumoase și solide	10.50
Ceasornice remontoir de nichel	9.—
Ceasornice remontoir cu 2 capace frumoase gravate de metal soarelui aurite cu aur cel mai fin, pentru bărbați, care nu se poate deosebi de un ceasornic de aur veritabil	16.50
Același ceasornic cu un capac, pentru dame	17—
Ceasornice de argint cu 2 capace frumoase gravate și aurite cu aur cel mai fin pentru dame. Nici o deosebire cu un ceasornic care se vinde cu 150 lei.— Bucata numai	21.—
Ceasornic de metal oxidat cu un capac (remontoir-encre), pentru bărbați	14.50
Același ceasornic pentru dame	16.50
Ceasornic remontoir de metal oxidat zugrăvit cu flori (noutate) pentru bărbați	16.50
Ceasornic remontoir de argint cu două capace frumoase gravate, pentru bărbați	19.50
Același ceasornic cu un capac pentru dame lei 19 și cu două capace	20.—
Ceasornic de precizie remontoir (observator), superior ancrei, de nichel oxidat și de metal alb extra, pentru bărbați	22 50
Frumoșe ceasornice de metal oxidat (Calendar-encre) indicând orele, minutele, secunde, zilele, lunile, cât avem ale lunii și fazele lunare, bucata numai	32.—
Ceasornic remontoir de aur 14 carate cu un capac frumos gravat, pentru dame	34.50
Frumoșe lanțuri de oțel pentru ceasornice	—70
Aceleași lanțuri aurite sau argintate	—90
Alte lanțuri mai fine cu lei 1 20, 1.50 și 2 lei bucata.	

Somiere elastice
cele mai solide, pentru paturi, se fabrică în atelierul de țesături de sîrmă a lui

LUIGI CAPRARI

—Calea Griviței, 110—
Somiera solidă și elegantă, nascocită de Luigi Caprari, a fost premiată cu premiul I la concursul din **Tîrgul Moșilor**.
În fabrica aceasta, se confecționează grătare, dermoane speciale pentru alegerea nisipului, petrișului, neghinei și altele. 681

Conserve Franceze

Mazăre fină lei 1, cutia.—Ciuperci albe lei 1.50 cutia.—Fasole fină lei 1.50.
De vânzare la Administrația ziarului **UNIVERSUL**, strada Brezoianu, No. 11 București.

Apa de Genova

O nouă descoperire deja premiată cu 23 medalii la expozițiile naționale și internaționale.

Putem asigura că nici o apă cunoscută până acum nu are calitățile acesteia.

Două sau trei picături turnate pe o batistă dă un miros foarte plăcut și foarte suav. Cu opt sau zece picături într-o jumătate pahar de apă, spălându-se gura, risipește mirosul urit, curăță dinții și întărește gingiile. Cu două lingurițe, în două pahare de apă, spălându-se cine-va de două ori pe zi, întărește vederea, conservă, în tărește și reînfoștește esențială cărnurile și curăță pielea, face să dispară bucele accidentale și ori-ce pete, precum și încreșturile feței. Pentru băi, o sticlă din această apă întărește corpul, face să dispară ardoarea și ariditatea pielii, mănăcirimea, distruge ori-ce miros urât al năduselei și procură o stare de bine neexplicabilă. Câteva picături turnate pe un fer roșiu, răspândește un miros din cele mai plăcute curățind aerul stricat al odăilor. O linguriță ordinară într'un pahar cu apă depărtează de ordin mănăcirimea și durerer când cine-va și rade barba. Mirosind-o des depărtează frigurile intermitente așa de dese prin locurile bătoase sau nesănătoase și este un preservativ excelent contra boalelor molipsitoare și epidemice.

Flaconul mic, lei 1.60,—flaconul mijlociu, lei 2.65,—flaconul mare, 5 lei.

Se mai găsește și în următoarele orașe principale: În Galați: la corespondentul nostru, strada Domnească, sub hotel Concordia, vis-a-vis de noua cofetărie Centrală.—În Iași: la d. E. I. Brumer, depozit de ziare, str. Golia No. 46, foste dughenele băncii.—În Brăila: la d. Constantin Popescu, calea Regală No. 31.—În Craiova: la d. I. G. Coșoveanu, librar și depozit de ziare, str. Unirei.—În Roman: la librăria K. Rottemberg, str. Ștefan-cel-mare și str. Primăriei.—În T. Ocna (jud. Bacău): la d. I. Apostol.

MEDIC și CHIRURG
Z. OTTO
Am onoare a anunța onor. public și în special onor. mea clientelă că m'am mutat **Calea Victoriei No. 111 (pedal Mogoșanei)**, unde dau consultații medicale pentru ori-ce fel de boală de la 8—10 ore dimineața de la 2—4 ore după prânz și de la 6—8 ore seara.—Tot odată îmi permit a atrage atenția suferinșilor că, cunoscând de aproape toate medicamentele răposatului Doctor Drasch, precum și metoda sa de tratament, pătimeșil caril doresc a fi tratați după metoda demnului D-r Drasch, vor fi tratați astfel.
Bólele secrete la bărbați și femei sunt tratate cu succes sigur după metoda mea.
Tuberculoza (oftică, atac), la începutul ei, dacă nu va fi prea avansată, garantez completă vindecare; o mulțime de acte de mulțumiri stau la dispoziția bolnavilor.
26

Orice Bătătură
DISPARE ÎN CÂTE-VA ZILE
— întrebuințând premiul „CALIFUG LASZ” —
Efect sigur garantat.
Un flacon Lei 1.60.— Se află de vânzare la administrația ziarului „Universul” și la depozitele de ziare din Craiova, Galați Brăila și Iași.

!16.500 CEASOARNICE! A. Wasmuth & Comp.
— CU INELE CONTRA BĂTĂTURILOR —
s'au vândut în timp de 9 luni în România
Dovadă că aceste inele constituiesc astăzi **CEL MAI SIGUR REMEDIU** în contra băiturilor depărțându-le, fie ele cât de înrădăcinate, în timp de 3 până la 4 zile.
Costul Ceasornicului Ln. 1.25. — De vânzare la toate farmaciile și drogueriile din țară.
Depoul general pentru toată România la **VICTOR THÜRINGER**, farmacist, București, Calea Victoriei 154, de unde se trimete contra Ln. 1.60 franco în ori-ce localitate țerească.

Eliseum „LUTHER”
ÎN TOATE ZILELE
CONCERT MUZICAL
Dirigeat personal de d. Capel-maistr
KRATOHWIL
BERE EXCELENTA
MÂNCĂRI RECI
Tram-care la dispoziția publicului

Cură de Primă-vară
Cele d'întăit săptămâni de primă-vară sunt de obicei timpul în care aveam trebuința de un corectiv al funcțiunilor corporale adese-ori alterate prin viața de iarnă. Pentru acest scop.
MATTONI'S GIESSHÜBLER
cea mai curată
APA MINERALA
aprobată de Academia superioară de medicină din Paris, este recomandată în special din partea medicilor.
Pentru cură de casă și anume și **Cură anterioară a băilor: Karlsbad, Marienbad, Franzensbad** și alte locuri de cură.
Heinrich Mattoni, Karlsbad și Viena.

Toate boalele secrete
LA BĂRBAȚI ȘI FEMEI
— vindecate în câte-va zile —
Un medicament declarat de toți marii medici din lume ca cel mai bun în vindecarea a ori-cel de boală secrete la bărbați și femei, și care nu produce greață, nu strică pofta de mâncare și nu are nici un gust rău, este **Extractul de Copăivină și Parigiună** al d-rului Thoru, din Londra, aprobat de consiliile sanitare superioare din România și Italia, și preparat în marele stabiliment chimic al D-rului Bertelli din Milano.
Acest extract **vindecă în 36 ore** scuzamantului și în câte-va zile cele mai vechi și mai rele boale la bărbați și femei, precum: **Blenorragie, fluorile albe, boalele uretrale și uretrite, restrângerile uretrale, durerile de spate și de nichel, iritațiile uretrale, ale bătăturii, ale uterului, catarul bătăturii, boala de peatră, erupțiunile scorbutice, oprirea și nestăpânirea urinei, etc.**
Întrebuințarea este lesnicioasă și se poate face în cel mai mare secret.
Expedierea se face cu cea mai mare discrețiune. — Un vas cu instrucțiune în română costă 6 lei 50 bani.
Depozit pentru toată România la Droghda Centrală a domnului Mihail Stoeneșcu, farmacist, Strada Academiei No. 2, București. Mă se vinde la farmacia „Ochiul lui Dumnezeu” Victor Thuringer, Calea Victoriei No. 154, București și la toate farmaciile din țară.
— Toate borcanele ce nu vor avea pe afară peceata administrației ziarului „Universul” și pe dinăuntru o instrucțiune în românește tot cu peceata ziarului „Universul”, se refuza ca falsificate.

Anunțiu foarte important
PREȚURILE REDUSE, Eitin de
— Pentru sezonul verii, Sărbătorii și vizit
Dulcețuri toate fructele cu vanilie foarte fine; șerbeturi toate gusturile kilo
Sirop smeură, lămâie, vișine, coacăze
Licheruri Ananas, Șarțoaze, Benedictine, Chiraso, Pipermint
Alaș Cumpul veritabil
Licher Napoleon
Cacao a la vanilie
Rhumuri și Licheruri de fructe și vișine
Romuri Englezești kilo
Jamaică
Vanilie și Ananas
St. Georges
St. Helenes

MARE DEPOSIT de SPIRIT RAFINAT
Spirit dublu rafinat Litru
Spirit de vin pe fructe
Alcohol absolut 96 la 100
Spirit de lustru și mașină
Tuică veritabilă bătrână Litru 1.20, 1 și 2
Prăjitură prospete în fie-care zi 10b. buc
Rachiuri cu bune gusturi pentru menaj
casei de la 1 fr. litru în sus.
Bomboane, șampanie, licheruri streine, tru nunți și botezuri, foarte estine.
Toate mărturiile de cofetărie cu preparat mirabil de estine.
Pentru d-nii cafegii și comercianți se reduceri din acestea.
Cofetăria, T. D. Crețulescu
— La inger —
1590.—(10) Str. Carol I No. 47.